

Tři desetiletí biskupské služby

Mons. Josef Kajnek

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

11/2022 / ročník XXXII / 29 Kč

10 Adventní věnec

17 Pastorage

12 Kocliřovské čtvrt století Hany Frančákové

21 120 let od vysvěcení Boromea

Římskokatolická farnost - děkanství Opočno

VÝSTAVA BETLÉMŮ

ADVENTNÍ VÍKENDY 11:00 – 16:00

3. - 4. 12. | 10. - 11. 12. | 17. - 18. 12. 2022

DĚKANSTVÍ V OPOČNĚ (TRČKOVO NÁM. 3)

Dobrovolným vstupným přispějete na rekonstrukci kulturních památek ve vlastnictví farnosti.

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Vzpomínky sládnou...
Mons. Josef Kajnek
- 10 **tradice**
Adventní věnec
- 12 **osobnosti diecéze**
Koclířovské čtvrt století
Hany Frančákové
- 17 **pastorace**
Diecézní centra pro mládež,
pro rodinu, pro seniory,
Katechetické a pedagogické
centrum
- 21 **historie**
Výročí Boromea –
120 let od vysvěcení
- 24 **seriál**
Řeholní řády a kongregace
v královéhradecké diecézi
- 28 **evangelizace**
V atmosféře důvěry
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.

Měsíčník. Vydává:

Biskupství královéhradecké,

Velké náměstí 35,

500 01 Hradec Králové.

Adresa redakce:

Tiskové oddělení, Velké nám. 35,

500 01 Hradec Králové,

tel.: 495 063 422,

e-mail: adalbert@bihk.cz

Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.

Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,

Semtín.

Cena: 29 Kč.

Roční předplatné: 319 Kč.

Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,

Hradec Králové,

č. ú. 1016004393 /5500,

variabilní symbol 551,

specifický symbol je evidenční číslo

čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Podzim života

Ne konec, ale proměna

Příroda v sobě skrývá hodně z moudrosti Boží. Je v ní jakoby ve zkratce stále opakovaný koloběh života: na jaře se tisícovým způsobem znovu tvoří a na podzim, jako bychom měli před očima přípravu i na náš konec přebývání v tomto světě... Ovšem on to není skutečný konec. Přece každý závěr roku v sobě nese nový začátek. Podobně i náš život nekončí jen fyzickou smrtí, ale proměňuje se do nového života, který bude definitivní.

Co z nás jednou bude?

Právě v listopadu mám narozeniny a předpokládám, že všichni někdy narozeniny slaví... Ty jsou každý rok připomínkou, že dozráváme. To je krásný křesťanský postoj k této stránce života, k našemu postupnému stárnutí.

Ostatně je to na nás, jakým způsobem budeme spět k cíli. Spisovatel Richard Rohr má v jedné ze svých knih trefný popis toho, co se z nás může stát. Dává nám pěkný námět ke zpytování svědomí.

Je to především na nás, jestli spějeme k tomu, abychom se stali tzv. „starými blázný“ – kdy jaksí nepřiznáme, že už nám není dvacet a hrajeme si na mladíky. Je to situace, kdy si člověk odmítá přiznat realitu času.

Druhou pastí pro nás může být postoj, ve kterém sice registrujeme svůj věk a vše, co s tím souvisí, dokonce víc, než druzí a úkorně prožíváme úbytek sil, množící se neduhy a s nimi špatnou náladu. Prostě to víme, ale neumíme se s tím smířit a pomalu, ale jistě, se z nás stávají staří protivové.

Dobré řešení

Kéž bychom dokázali proplout mezi Skyllou zastydlé puberty a Charybdou zakyslého stáří a stali se jednou moudrými starci a stařenkami... Tedy jde o to – přijmout skutečnost nadcházejícího stáří a umět se radovat z toho, co jsme a co máme a co

Dokončení na straně 8 >>>

Vzpomínky sládnou jako hrušky

Před třiceti lety byl pomocným biskupem jmenován **Mons. Josef Kajnek**. Jako pomocný biskup stojí v Královéhradecké diecézi po boku již třetímu sídelnímu biskupovi. Ve svých vzpomínkách se vrátil k tomu prvnímu porevolučnímu, k arcibiskupovi Karlu Otčenáškoví.

” Před 30 lety jste přijal biskupské svěcení. Vybavují se vám kolem toho nějaké souvislosti? ”

Z jara roku 1990, to jsem byl knězem v Lázních Bělohrad, mě pan biskup Otčenášek požádal, zda bych ho neodvezl do Pardubic. A při cestě tam mi sdělil, že by mě do Pardubic chtěl z Lázní Bělohrad přesunout. Na to jsem tehdy panu biskupovi odpověděl, že do Pardubic se k panu kancléřovi Henychovi chodilo za trest, ale že pokud je to potřeba, půjdu. Později jsem pochopil, že to vlastně byla ze strany pana biskupa pro mě zkouška mé kněžské poslušnosti, poněvadž jsem v těch Pardubicích byl jen tři měsíce. A když ve službě generálního vikáře skončil v Hradci Králové můj předchůdce Josef Jakubec, kterého po třech měsících v této službě skolil infarkt, sdělil mně pan biskup Karel Otčenášek, že generálního vikáře půjdu dělat já.

” To byl vlastně velký kariérní postup. ”

Služba generálního vikáře je velmi náročná, přestože to obnáší mnoho pravomocí. Osobně jsem službu být pravou rukou biskupa těžce nesl, všechny ty zodpovědnosti, které na mě padaly. A v prosinci 1992 jsem se stal ještě pomocným biskupem, podle pana biskupa Karla i proto, že mně měl tento úřad dodat na vážnosti a také proto, abych mu pomohl s birmováním po diecézi a s dalšími službami.

” Zavzpomínejte na dobu s 23. královéhradeckým biskupem Karlem Otčenáškem, na zkušenosti s ním. ”

Jednou si nás, své nejbližší spolupracovníky zavolal do kaple sv. Karla Boromejského, která je v biskupské rezidenci. Tuto událost osobně považuji za velmi silný zážitek. Řekl tehdy: *„Tady na mě byl posledního dubna roku 1950 položen biskupem Pýchou kříž biskupského úřadu, zde jsem ležel před oltářem sv. Karla Boromejského. A vás jsem si vybral, abyste mi byli Šimony a pomohli mně kříž biskupské služby nadnášet.“*

” Vzpomínky sládnou jako hrušky na skříní. Na sv. Havla se totiž trhají hrušky, které jsou tvrdé jako řepa. Ale na Vánoce jsou již sladoučké. A stejně tak zesládly všechny moje vzpomínky. ”

Tehdy jsem si uvědomil, že máme těžkou, ale i krásnou službu pomáhat diecéznímu biskupovi nést tu tíhu a pokud možno ho i od něčeho osvobodit. Na pana biskupa Otčenáška jsme nedávno vzpomínali i v Trmicích, kde byl, jak se říká, ve

vyhnanství, když jsme odhalovali v místním kostele pamětní desku a jeho bustu. V Trmicích jsem ho poznal už jako bohoslovec, protože jsme tam za ním jezdili v neděli odpoledne do Dubiček z Litoměřic z kněžského semináře. Během odpoledních vycházek jsme ho stačili navštívit.

” Jak jste konkrétně vy přistupoval k úřadu generálního vikáře? ”

Otec biskup Karel mne povzbuzoval. Generální vikář je moje alter ego, druhé já. Chápal jsem úřad generálního vikáře jako toho, který pomáhá diecéznímu biskupovi, aby na všechno nebyl sám. I biskup se někdy potřebuje poradit s někým, když jde o závažnou věc nebo velké rozhodnutí. Karel Otčenášek byl hradeckým sídelním biskupem, přestože byl mimo službu, kterou nemohl v době komunismu vykonávat. Přesto i v mešním kánonu jsme vždy říkali: *„...za našeho biskupa Karla“*. Pro nás to byl biskup, který nesl odpovědnost za celou diecézi, tedy i za nás. A protože si mě zvolil později jako svého nejbližšího spolupracovníka, tak můj vztah k němu se prohloubil.

” Předpokládám, že vaše služba nebyla procházka rajskou zahradou. ”

Musím se přiznat, že některé situace jsem už jako generální vikář a pomocný biskup těžko nesl. Třeba ty kolem Nového Adalbertina. Katolíci ze švýcarského kantonu Thurgau se dozvěděli, že je v Hradci

Na audienci s kardinálem Vlkem u papeže Jana Pavla II.

Biskup Josef Kajnek je charismatický člověk

Králové biskup, který byl jedenáct let ve vězení. To pro ně bylo neslýchané a přáli si s tímto nespravedlivě stíhaným biskupem hovořit a navázat s ním spoluprací, a tak ho přijeli navštívit. Jejich první otázka byla: „co potřebujete?“ Protože byli z bohaté země, nabídli pomoc s investicí do nějakého projektu. Začala se tehdy opravovat biskupská rezidence, s jejíž opravou pomáhala diecéze v Sankt Pölten a další biskupovi přátelé ze světa. Švýcaři však chtěli pomoci s něčím rozsáhlejším, a tak jsme začali hledat místo, kde bychom mohli postavit pastorační centrum. Jednou z variant byla i novostavba, ale ta by byla příliš vzdálená od Biskupství.

Nakonec se zvolila oprava bývalé jezuitské koleje v sousedství biskupské rezidence. Pamatuji si, že kolej v minulých dobách sloužila různým institucím, mimo jiné i Svazarmu, skladům CO (civilní obrany) a také tam měl v pronájmu štukatérskou dílnu pověstný pan Gronzík. Objekt koleje byl rozčleněn různými dřevěnými či zděnými příčkami na mnoho prostor. Švýcařům se budova jezuitské koleje líbila a byla podle nich vhodná na zřízení diecézního pastoračního centra. Objekt byl však už od doby Josefa II. ve státní správě.

Začala jednání, po nichž byla Biskupství jezuitská kolej vrácena. Sice v zoufalém

stavu, ale švýcarští přátelé se rozhodli celou renovaci financovat. Jenže asi v polovině rekonstrukce začali mít problémy i oni, a tak nám sdělili, že budeme muset dokončit rekonstrukci v naší režii. Tenkrát jsme měli dluh 55 milionů, což byly před třiceti lety, ve srovnání s dneškem, opravdu velké peníze. V té době jsem přivezl panu biskupovi od jednoho kněze dar 50 tisíc korun, které jsem následně na pokyn pana biskupa předal Ing. Uhlířovi, který měl rekonstrukci na starosti. Tenkrát jsem dostal málem zavrať, když mi řekl, tak máme na měsíc na úroky... Byla to těžká doba. Ale pan biskup Otčenášek tou svoji modlitbou a důvěrou,

Mons. Josef Kajnek

se narodil 18. 4. 1949 v Kutné Hoře. Na kněze byl vysvěcen po studiu na litoměřické bohoslovecké fakultě 26. 6. 1976 v Praze. Po vysvěcení byl kaplanem v České Třebové, pak administrátorem v Písečné a v Ústí nad Orlicí. Tam mu byl také za tzv. maření státního dozoru nad církvemi odňat v roce 1984 státní souhlas a navíc byl odsouzen k podmíněčnému trestu odnětí svobody. Po nuceném civilním zaměstnání u Státních lesů a v Metrostavu se vrátil do kněžské služby jako administrátor v Chomutovicích u Hořic, Lázních Bělohradu a v Pardubicích. V roce 1990 jej biskup Karel Otčenášek povolal ke službě generálního vikáře, kterou vykonával až do roku 1998. Pomocným biskupem královéhradeckým byl jmenován 4. 11. 1992 a biskupské svěcení přijal 12. 12. 1992 v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. V letech 1998–2001 se na

vlastní žádost na čas vrátil k pastorační práci ve farnostech v Jablonném nad Orlicí a okolí. Od roku 2001 bydlí v druhém největším městě diecéze v Pardubicích a zapojuje se do duchovní správy tamní farnosti. Od roku 1998 působil také jako biskupský vikář pro duchovní povolání a za Českou biskupskou konferenci mu byla až do roku 2020 svěřena péče o vězeňské kaplany. Po obnově Katedrální kapituly při katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové byl 10. 11. 2004 ustanoven proboštem kapituly. V době sedisvakance po odchodu diecézního biskupa Dominika Duky na svato-vojtěšský arcibiskupský stolec do Prahy byl až do nástupu nového diecézního biskupa Jana Vokála administrátorem Královéhradecké diecéze (2010–2011).

V letech 2011–2018 se stal opět generálním vikářem, v současné době je biskupským vikářem pro duchovní povolání a biskupským delegátem pro zasvěcené panny.

a za pomoci svých přátel, dokázal, že než předal diecézi svému nástupci, byl dluh splacený. Hrál v tom velkou roli důvěra v Boha, ale i v lidi. Zůstala tady díky tomu po něm krásná stopa.

77 Hrál v tom jistě roli i ono Otčenáškovské spřátelování.

Biskup Otčenášek měl takovou ideu – spřátelování všech se všemi a všech s Bohem. Mnozí to nedokázali pochopit. On neměl nepřátele, snad jediné ve vězení v Želivu, kde byl internován, když od dozorců dostával facky. Ale on sám jejich nepřitelem nebyl. I pro tu svoji ideu založil na Biskupství tradici adventních setkání, na které zval představitele města, kraje, veřejného života a institucí. Se všemi chtěl navázat kontakt. Zval je tedy každý rok do biskupské rezidence na adventní večeri, kde jim popřál krásné vánoční svátky a požehnal jim. Vzpomínám si na jednoho vojenského generála, který říkával, že pokaždé, když se vrátí od pana arcibiskupa, že je jako vyměněný. Všichni ti lidé, se kterými se biskup Karel Otčenášek takto scházel, si toho velmi považovali. A naopak, když pak

potřeboval něco náš pan biskup, vyšli mu vstříc a pomohli. Třeba jednou se potřeboval pan biskup dostat na Sněžku, na poutní bohoslužbu ke sv. Vavřinci. Jenže před tím ještě měl biřmování ve farnosti a nestihl by se tam včas dopravit autem. Zeptal se tedy onoho generála, jestli by ho tam nevzali helikoptérou. A tak letěl do Krkonoš helikoptérou. To jen dokresluje, že měli lidé hradeckého biskupa rádi. Ta adventní setkání fungují dodnes.

77 Administrátorem diecéze jsem byl třináct měsíců. A byla to služba těžká, těžká.

77 Biskup Otčenášek se nesmazatelně zapsal do dějin Hradce Králové i papežskou návštěvou.

Biskup Otčenášek byli s Karlem Wojtylou přátelé. Setkali se na pohřbu kardinála Štěpána Trochty v Litoměřicích. Psali si pak dopisy. Když bylo v roce

1997 Svatovojtěšské výročí, přál si náš pan biskup, aby navštívil Jan Pavel II. jeho diecézi A Svatý otec mu to splnil. Když papež cestou z Prahy do Hradce Králové přelétal nad Libicí, požehnal toto místo. Tenkrát ta hradecká papežská návštěva byla takovou akcí mládeže, protože jich na Velké náměstí přijelo opravdu hodně. Všichni na ni dodnes vzpomínáme, protože se jistě už nebude nikdy opakovat.

77 Byl jste roky generálním vikářem a zároveň i biskupem. Když se ohlédnete, vybaví se vám nějaká stěžejní záležitost, platná i dnes?

Jsem ještě pamětník, který zažil diecéze bez biskupů. Jejich následný příchod do diecézí byl velkou událostí. Byla to doba, a to jsem poznal v úřadu generálního vikáře, kdy se lidé domnívali, že mohou napsat petici, sehnat stovky podpisů a biskup je musí poslechnout. Především, když šlo o přesuny kněží. Vždy jsem jim vysvětloval, že musí věřit biskupovi, který má mnohem více informací o dané situaci a který má kněze k dispozici pro fungování diecéze. Při kněžském svěcení slibuje

Se současným diecézním biskupem Janem Vokálem u papeže Františka

Biskup Josef Kajnek je také biskupským vikářem pro duchovní povolání

Ⓢ Biskup Josef byl vyznamenán medailí Královéhradeckého kraje

Ⓢ Aby život v diecézi běžel správně, musí jít všichni jedním směrem

každý budoucí kněz úctu a poslušnost svému biskupovi. Z tohoto se musí vycházet. Stejně jako generál si svoje vojsko rozmísťuje podle dané potřeby a situace, tak i biskup má právo podle svých nejlepších plánů rozmístit kněze, kteří mu všichni slibovali poslušnost, podle jejich schopností, podle daných možností. Dnes se to celkem daří, ale na začátku to bylo často s velkým nepochopením. Důležité je, aby se lidem vysvětlovalo, že se nejedná jen z pozice autority. Já chápu, že je to v dnešní době neobvyklé, a pro mnoho lidí i nepochopitelné, ale takto to v církvi je. A když toto kněží pochopí a vysvětlí lidem, tak i oni to velmi rádi přijmou.

🔥 Proměnila se diecéze za posledních třicet let?

Když jsme v 90. letech začínali s životem církve ve svobodě, pravidelně jsme napočítali na nedělních bohoslužbách kolem 47 tisíc účastníků v celé diecézi. Předpokládám, že tomu v dnešní době tak zdaleka není. Myslím, že je to tak o 30 % méně. Starší generace vymírá. Na druhou stranu se každý rok hlásí mnoho dospělých, kteří žádají o křest. Úmrtím jich však ubývá více.

🔥 Vás však Pán Bůh postavil chvíli i do čela diecéze, když po odchodu biskupa Duky zůstal stolec neobsazen.

Administrátorem diecéze jsem byl 13 měsíců. A byla to služba těžká, těžká. Ale ulehčovala nám tuto situaci skutečnost, že ve stejnou dobu probíhalo šetření k nominaci nového biskupa. Ono to ale nebylo lehké ani za doby biskupa Karla Otčenáška. Je jedna stará pravda, kterou nám říkal v Litoměřicích náš profesor Hermach. Zní: Vzpomínky sládnou jako hrušky na skříni. Na sv. Havla se totiž trhají hrušky, které jsou tvrdé jako řepa. Ale na Vánoce jsou již sladoučké. A já si myslím, že stejně tak již zesládly všechny moje vzpomínky. A to nejen na biskupa Otčenáška.

Pavel J. Sršeň

>>> Dokončení úvodníku ze strany 3

stále můžeme prožívat, a když jsme tázání, můžeme předávat své zážitky a zkušenosti mladším. To, že se u nás jaksi vytratila úcta ke starým, někdy dost bolí. Je to problém celé společnosti. Na druhé straně žijeme opravdu tak, abychom úctu v druhých budili? Ano, radit s chytrým mobilem starší člověk moc neumí, na poučení tu jsou vnoučata, ale životní zkušenosti, znalosti a jakýsi nadhled, jako i modlitba a vnitřní pokoj staršího, jsou pro ty mladší nenahraditelné.

Jak na to?

Inspirací nám může být vrcholící podzim. Stromy postupně shazují listy, až

nezůstane prakticky ani jeden. Jsou naprosto vydané zimě, aby se pak otevřely jaru a novému životu.

Podmínkou dozrávání v našem životě je schopnost přijímat každodenní situace a události, jak Bůh dává. To vůbec není jednoduché.

Zároveň se podle vzoru podzimní přírody učme svobodě. Snažme se zříkat všeho zbytečného. Nelpěme na majetku, ani na tom, co děláme a co znamenáme. Lpěme na Bohu. Přitom kolik starých lidí je v zajetí zbytečných věcí a krámů, které by se tzv. někdy možná mohly hodit. Není ta rádooby zajištěnost jen projevem slabé

víry? Pak jde o naše funkce a úlohy. Jak důležité je umět úkol zodpovědně přijmout a plnit a stejně jak důležité je úkol předat dalším, prostě včas odejít. S věkem postupně Bohu odevzdáváme i své zdraví, síly a schopnosti, jako i přátele, kteří pomalu odcházejí a jednou také náš život.

Ten nakonec vrátíme Bohu, aby nás na onom věčném jaře proměnil pro Boží království. A to nikdy neskončí. Není to krásná perspektiva?

Všem ze srdce žehná

P. Jan Linhart

V Bruselu se sešli biskupští zástupci všech 27 členských zemí

V Bruselu proběhlo 12.–14. října podzimní plenární shromáždění COMECE 2022. Akci předsedal J.Em. kardinál Jean-Claude Hollerich SJ, předseda Komise biskupských konferencí Evropské unie. Českou republiku při COMECE zastupoval královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál, který je místopředsedou této církevní organizace.

Při bohoslužbě, která se uskutečnila v kostele Notre Dame des Victoires au Sablon v Bruselu ve středu 12. října 2022, přednesl homilii Mons. Jan Vokál. Královéhradecký biskup Jan Vokál v homilii, kterou si vyslechlo i na 150 pozvaných hostů, mimo jiné řekl: „Dnešní evropská společnost se navenek jeví jako velmi pokroková, ale v jejím jádru dřímá velká nejistota. Shoda se vytrácí i v porozumění těm nejzákladnějším principům. Důraz na rovnost mnohdy vede ke stírání rozdílů mezi hodnotami, na kterých je společnost postavena, a těmi, které útočí na její základy. Jako by boj za ochranu hodnot, které nám onu důstojnost a svobodu vydobyly, měl stejný význam jako boj za jejich zničení.“ Biskup Jan Vokál dále řekl,

že pokud má v této nejistotě zaznít hlas křesťanů, pak si nesmíme dávat úzkostlivý pozor na to, aby se vyznání naší víry, naše krédo, náhodou někoho nedotklo. „*Naše krédo rozhodně není hodnotově neutrální! Naše krédo je láska Boží, od které se odvíjí každý zákon a každá hodnota. Láska, jejímž vzorem je totální sebeobětování samotného Boha za hříšníky. Láska, v níž se jedinec realizuje skrze službu bližním. Důstojnost v ní znamená pohlížet na druhého jako na toho, za koho se sám Bůh obětoval na kříži. Svoboda je v ní rovna odpovědnosti za to, jak naložím s darem svého života*“, jsou slova místopředsedy COMECE Mons. Jana Vokála.

Biskupové odmítli válku a násilí

Delegáti biskupských konferencí důrazně z Bruselu vyzvali Rusko, aby okamžitě zastavilo nepřátelské akce proti Ukrajině. Plenární shromáždění COMECE důrazně vyzývá Rusko, aby okamžitě zastavilo nepřátelské akce proti Ukrajině, a všechny strany, aby pracovaly na řešení konfliktu.

Podporují také silnou soudržnost Evropské unie.

V souvislosti s podzimním plenárním shromážděním COMECE v roce 2022 vypracovali biskupové EU prohlášení, ve kterém vyjádřili svůj „*hluboký smutek nad strašlivým lidským utrpením, které ukrajinskému lidu způsobila vojenská agrese iniciovaná ruskými úřady*“.

Vyjadřují také blízkost svých biskupských konferencí „*milionům uprchlíků a všem, kteří trpí kvůli tomuto válečnému šílenství*“, stejně jako své hluboké znepokojení, že nedávné akce mohou „*riskovat další expanzi války s katastrofálními důsledky pro lidstvo*“.

Po hloubkové diskusi o válce na Ukrajině a jejich stále dramatičtějších socioekonomických důsledcích ovlivňujících občany v Evropě i mimo ni biskupové EU zdůrazňují „*hlubokou hodnotu Evropské unie a její zakládající vizi*“. Důrazně povzbuzují politické vůdce, aby „*udrželi svou jednotu a zůstali oddáni evropskému projektu*“.

Biskupové EU zakončili své prohlášení „*důraznou výzvou k agresorům, aby okamžitě zastavili nepřátelské akce, a všem stranám, aby se otevřely jednání o ‚vážných návrzích‘ na spravedlivý mír, aby pracovaly na řešení konfliktu, které respektuje mezinárodní právo a územní celistvost Ukrajiny*“.

Shromáždění se také zúčastnil pastor Christian Krieger, předseda Konference evropských církví.

Shromáždění COMECE se skládá z biskupských delegátů biskupských konferencí EU. Příští plenární zasedání bude konat v Římě a jeho součástí bude volba nového předsednictví COMECE.

◀ Královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál, místopředseda COMECE, při zasedání

Adventní věnec

Věnec upletený z jehličí, především z jedlových větví, ozdobený čtyřmi svícemi a fialovými nebo červenými stuhami, je dnes už běžnou výzdobou nejen našich kostelů. Pořizovat si věnec na začátku Adventu bývá běžným zvykem skoro ve všech rodinách, neboť jej považujeme za příhodnou dekoraci předvánoční doby. Je to pouze další ozdoba prostoru, nebo má i hlubší, duchovní význam?

Když se podíváme na dějiny tohoto hezkého předmětu, překvapí nás, že se nedá o staletou tradici. Vždyť letos uplyne jen 188 let od jeho prvního rozsvícení. Etnografům někdy nestačí pouze takto „krátká“ historie tohoto symbolu Adventu, proto někteří poukazují na jeho souvislost s bavorským zvykem budování pyramid ze svící tzv. *Paradeisl* (*Paradeiser*, *Paradeiserl*). Jiní sahají po duchovním významu stromu, jako symbolu lidského života, nebo větviček, které v zimě rozkvetly, neboť byly v domech v teple, a byly tedy stále zelené. Důvody vzniku adventního věnce nás však vždy nakonec přivedou k tomu základnímu – do hloubi srdce, spíše než k vědecky pojaté logice.

Začalo to v Hamburku

Historie adventního věnce nás přivádí na předměstí města Hamburku, do domu péče o opuštěné děti „Rauhen Haus“, který vedl německý evangelický pastor a teolog Johann Heinrich Wichern († 7. 4. 1881). Ten usiloval mezi věřícími o obnovu křesťanského způsobu života, tzv. vnitřní misii. Jeho dílem byly „vesnice dětí“, kde se se svými spolupracovníky věnoval opuštěným dětem a mládeži. Vyučoval je profesně, ale velký důraz kladl také na duchovní rovinu. Wichern chtěl připravit mládež na slavení narození Páně a proto připravil na dobu Adventu speciální katechezi.

V roce 1833, v sobotu před první nedělí adventní o 16. hodině, když se v sále

shromáždila mládež na modlitbu, zapálil první svíci na velkém svícnu, který zhotovil jeho známý. Mládež pak ozdobila stěny sálu větvíčkami z jedle. Vedle svícnu také položili jedlové větve do tvaru kříže. Každý den se pak všichni scházeli u tohoto svícnu na modlitbu, jenž pozůstávala ze čtení Božího slova, jeho výkladu, zpěvu adventních písní, reflexe a modliteb. Přitom se vždy zapalovala další svíce, v neděli větších rozměrů. Zde je nutné připomenout, že v rámci obnovy národního ducha v Německu v 19. století, se především u mládeže objevil sentiment – návrat k přírodnímu kultu vycházejícího z germánské mytologie, což bylo zapalování ohňů v různých dobách během roku. Zároveň se hodně uplatňovalo zdobení květy, věnci či svícemi a nosily se pochodně. Tyto tradice určitě nebyly přímým předchůdcem adventního věnce, ale příznivě přispěly k jeho vzniku. Zvyk zavěšovat věnec před svátky narození

Pána se rychle rozšířil v protestantských oblastech.

Příklad hanzovního města, totiž slavit dobu adventu pod věncem s rozžatými svícemi, rychle převzal dům sirotků Tegel v Berlíně. To začalo ovlivňovat i pojetí doby před Vánoce jako období štědrosti, spojené s pomocí bližním. U mnoha adventních věnců se konaly dobročinné sbírky. Věnec postupně dostal formu kruhu a počet jeho svící se upravil na definitivní čtyři. Ve 30. a 40. letech 20. století se adventní věnec stává populárním i v katolické církvi v Německu a Rakousku. Patrně prvním oficiálním byl věnec zavěšený o Adventu v kostele svatého Sylvestra v Mnichově v roce 1930 nebo 1931. Od roku 1937 se v Mnichově konalo požehnání věnců, přinesených rodinami, kde v soukromí vznikla tradice slavit u něj domácí duchovní prožívání Adventu. Byl to i důsledek první světové války, kdy přes vojenské lazarety a nemocnice došlo k rozšíření zvyku zapalovat na adventním věnci svíce.

Symbolika adventního věnce

Adventní věnec má i navzdory své „krátké“ existenci zajímavou symboliku. Při pohledu na něj vnímáme neustálý Advent, který nás s pominutelným světem vede k eschatologii, k věčnosti z našeho času. Čtyři svíce představují čtyři věže, které symbolizují Svaté město. Zde je také na místě obrátit svůj pohled na

21. kapitolu Zjevení apoštola Jana, kde jsou svíce rozmístěny ve tvaru čtverce.

Kruhový tvar věnce představuje kruhový tvar země, kosmos, který očekává svého Spasitele, zároveň je symbolem samotného Boha, který je bez začátku a konce, je věčný. Tím, že se věnec žehná na začátku liturgického roku je to i „*věnec roku dobrého Boha*“. Světlo čtyř svící poukazuje na pravdivé světlo, na narození Ježíše. Jeho zelená barva je také symbolikou liturgického roku – zelená je barvou naděje. Zelené větvičky značí život a společenství. Věnec je znakem naděje, že vítězstvím je život, ne smrt a temnota. Věnec je i symbolem jednoty křesťanů, kteří setrvávají na modlitbách a s radostí očekávají Spasitele, je znakem Toho, který má přijít. Příchod Krista se zde nevnímá pouze jako Narození Páně, které slavíme každoročně, ale také jako druhý příchod na konci času. Zelené větve znamenají nekonečný život, jenž vychází ze vzájemného kontaktu Boha a lidí, což je realizace spásy, definitivního vítězství nad hříchem a smrti. Červeno – fialové stuhy adventního věnce znamenají radost nad příchodem Krista, Krále věků, fialová barva připomíná liturgickou barvu Adventu a duchovní morální přípravu, kdy ve svém nitru připravujeme prostor pro příchod Boha.

Významnou součástí věnce jsou svíce, neboť Bůh je tvůrcem světla, světlo je darem Boha, Kristus je pro svět světlem, zjevení Krista jako světlem světa, věřící jsou děti světla. Vycházejíc z evangelisty Jana shrneme: Světlo – život – Kristus – věřící – Bůh (Jan 1, 1–17). Umocňování světla skrze postupné zapalování svící na věnci pak jasně zaznívá ve slovech proroka Izaiáše: „*Lid, který chodil ve tmě, vidí velké světlo, obyvatelům temné země vychází světlo.*“ (Iz 9,1)

Tradičně jsou na adventním věnci čtyři svíce (nebo především v západní Evropě také pět, kdy pátá je uprostřed věnce). Pokud je věnec zavěšen na konstrukci, která vychází ze stojanu, bývá zvykem pátou svící nahrazovat podobiznou Panny Marie. Význam svící vychází jak z Bible, tak z lidové tradice, která chce

vyzvednout duchovní hodnoty v člověku. Barva svící může být fialová – barva pokání, postu, očekávání příchodu Krista, jenž na kříži trpěl za hříchy lidstva. Tato barva je na třech svících. Třetí v pořadí může být růžová, jenž znamená podle vstupní antifony z listu apoštola Pavla Filipánům (Flp 4,4.5) radost (*Gaudete*) nad blízkostí slavnosti Narození Páně. V protestanských zemích se používají červené svíce, neboť symbolizují Krista, jenž prolil svou krev za spásu světa. Tato barva svící se hojně vyskytovala na věncích v oblasti Krušných hor pod vlivem sousedního Saska. Na adventním věnci ale také můžeme vidět svíce modré, které upomínají na královskou hodnost Krista. Pátá svíce je tradičně bílá, zapaluje se na Štědrý den a její barva symbolizuje život Ježíše Krista, ale také ráj.

I když je tradice adventního věnce poměrně mladá, zapalování svící v době adventní má tradici v návaznosti na Roráty. K nim patří rorátní svíce a ke sloužení rorátních mší se váže i tradice zapalování sedmé svíce. V Německu nebo Polsku existovala o Adventu tradice zapalování sedmiramenného svícnu, v němž mnozí spatřovali obraz Jeruzalémského chrámového svícnu. Jeho smysl ve středověku symbolizoval zapálením jedné svíce za každý stav společnosti (král, biskup, šlechtic, zeman, rytíř, měšťan, rolník), že jsou všichni připravení na soud Boží a setkání s Kristem. Proto se také tyto svícny objevovaly především v katedrálách a významných chrámech. Takový svícen také pro některé symbolizoval sedm radostí Panny Marie.

Adventní čas je poměrně krátký, i když v minulosti trval někde i šest týdnů. Ve svém závěru nabírá slavnostní barvy Božího narození. Věnec tak pomyslně přechází k nejnámějšímu symbolu doby vánoční – vánočnímu stromu.

P. ThDr. Gabriel Rijad
Mulamuhič, O.Cr., Ph.D.)

Převzato s laskavým svolením redakce Setkání, diecézního zpravodaje Českobudějovické diecéze.

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Anna Mátiková FSP

Adventní kúra pro duši

Adventní kúra nabízená v této knize je založená na Božím slově, které očišťuje, uzdravuje, utěšuje a napřimuje vše, co je v naší duši ochablé a pokřivené. Někdy potřebujeme znovu objevit, jak lze spolupracovat s Boží láskou a milostí, abychom mohli ještě horlivěji čerpat z pramenů spásy. *Brož., 192 s., 249 Kč*

Anna Mátiková FSP

Expedice Bible: Základní výbava

Nepřipadá vám Bible jako džungle? Nepřehledná, velká, plná nástrah? Pak se vám bude hodit průvodce, podobně jako při putování neznámou krajinou. Jinými slovy, mohla by se též jmenovat: „Co jste chtěli vědět o Bibli, a báli jste se zeptat, protože víte, že byste to měli už dávno vědět.“ *Brož., 184 s., 249 Kč*

Koclířovské čtvrt století Hany Frančákové

Z Moravského Berouna, který je bránou do Nížkého Jeseníku, do Koclířova na historické česko-moravské zemské hranici, vedla cesta Ing. Hany Frančákové.

V rodném městě prožila první polovinu života, druhou spojila s **fatimským apoštolátem**, který poznala před 25 lety. Za chladného, deštivého počasí na setkání mládeže s papežem Janem Pavlem II. v Hradci Králové.

Byl to pro mě první zážitek živé církve. Jako konvertitka jsem prožila setkání s Bohem nedávno před tím. Nikdy jsem nezažila mladé lidi, kteří se modlí, kteří jsou šťastní, jdou do kostela na mši svatou. Ten den je pro mě spojený naprosto jasně s arcibiskupem Karlem Otčenáškem. Muž vedle Svatého otce v papamobilu, přijíždějícím za jásotu davů na zcela zaplněné Velké náměstí. Tam jsem si uvědomila, že chci pracovat v církvi. Vůbec jsem nevěděla jak, vzdělání jsem měla úplně jiné, vystudovala jsem marketing a management na Obchodně podnikatelské fakultě Slezské univerzity v Karviné. Ale to setkání rozhodlo.

Na hradeckém nádraží tenkrát ženy z Koclířova zajišťovaly, dnes bychom řekli, catering. Mazání chlebě, to byl pojem. Arcibiskup Otčenášek vždy trval na tom, aby každý byl občerstven. Tak šly do služby. Vlastně od samého začátku, co jsem se připojila k fatimskému apoštolátu, tak tady vždycky ten tým byl, připravovaly jsme pohoštění. O Koclířovu a díle, které tam rozvíjel otec Pavel Dokládala, už jsem slyšela vícekrát dříve od různých lidí, ale právě v Hradci dozrálo moje rozhodnutí, vydat se tam. S kamarádkou, která přijela se mnou, jsme se toho 27. dubna 1997 domluvily, že příští týden bude první květnová sobota, že spolu pojedeme do Koclířova. To byl první okamžik, kdy se začalo

něco dít. Otec Pavel v pátek večer v kapli po mši svaté řekl: moc bych vás prosil, očekáváme velké množství poutníků, ale je nás málo pro službu, tak kdybyste se někdo chtěli nabídnout na zítřejší den, byli bychom za to vděční. Nabídla jsem se do restaurace, byla jsem v kuchyni, roznášela jsem jídla, celou dobu jsem byla zapojená do služby a moc se mi to líbilo. V neděli, když jsem odjížděla, šla jsem poděkovat otci Pavlovi. Ale já jsem si myslel, že už tady zůstanete, řekl mi. Ta věta ve mně začalo znít v Itálii, kam jsem vzápětí odjela. Když jsem se v říjnu vrátila zpátky, hned jsem volala do Koclířova, zda bych mohla přijet. Telefon zvedla paní v prádelně s tím, že otec Pavel je na pouti ve Fatimě a že si mám zavolat další týden. Dobře, přijedte, řekli mně. Vzala jsem si kufr, odjela a po týdnu jsem volala mamince a tatínkovi, že bych tam chtěla zůstat. Maminka mně tenkrát řekla: lepší než Amerika. Protože když jsem cestovala, tak se obávala, že zůstanu někde daleko. Viděla, že jsem šťastná, a to pro ni bylo důležité. Koclířov postupně zasahoval i do života naší rodiny. Maminky, která byla velmi vážně nemocná, a po její smrti přišla konverze tatínka.

” Fatima zasáhla výrazným způsobem i do života toho, kdo Hanu Frančákovou do Hradce Králové a tím i do Koclířova přivedl, papeže Jana Pavla II.

Atentát na něj byl spáchaný 13. května 1981, to je fatimský den. Tři malí portugalské pasáčky ovcí – desetiletá Lucie, její sedmiletá sestřenice Hyacinta a devítiletý bratranec František – přinášeli od května do října 1917 svědectví o zjeveních Panny Marie, která měli v polích v dolině Iria ve Fatimě, blízko vísky Aljustrel, kde bydleli se svými rodinami. Zážitek se opakoval každého 13. dne v měsíci přibližně ve stejnou hodinu.

K útoku došlo na Svatopetrském náměstí, dodnes je tam tabulka v dlažbě, která označuje místo, kde se to stalo. Bylo prakticky nemožné, aby se turecký terorista Mehmet Ali Agca netrefil, byl v bezprostřední blízkosti a byly to dvě rány. Božím řízením projektil proletěl tělem a vyhnul se životně důležitým orgánům. Svatý otec byl převezený na kliniku Gemelli, kde byl okamžitě operován. Když potom na nemocničním lůžku rozjímal nad třetí částí fatimského tajemství, uvědomil si: já jsem ten papež, onen muž v bílém, který je ve vizi z 13. července 1917. Když pak jel přesně rok po útoku poděkovat do Fatimy, řekl: Maria, to ty jsi mi zachránila život. Tvá mateřská ruka změnila dráhu letící střely. Proto Panně Marii projektil věnoval. Když ve Fatimě přemýšleli, kam dát tuto cennou relikvii, někoho napadlo zasadit projektil do korunky Panny Marie Fatimské. Do té, která byla vyrobená z darů portugalských žen za to, že jejich

◀ S kardinálem Dukou na Eucharistickém kongresu v Budapešti

◀ Stále se usmívající Hana

vlast byla ušetřena 2. světové války. Panna Maria jí byla korunovaná v roce 1946, od roku 1982 ji zdobí diadémem člověka svatého Jana Pavla II.

U něho je krásná jeho lidskost, jeho člo- věčství, to krásné: nebojte se! I ten hymnus, který se zpíval u příležitosti jeho blahořečení a svatořečení: Otevřete brá- ny Kristu, odvahu, nebojte se. Je to výzva, evangelizace jednoduchá i pro člověka dnešní doby. Mnoho lidí říká, že v Boha nevěří, a přitom je tak jednoduché udělat ten první krok jenom tím, že otevřu své srdce. Jan Pavel II. nám to říká.

” V sobotu 1. října 2022 požehnal apoštolský nuncius Jude Thaddeus Okolo, spolu s diecézním biskupem Janem Vokálem, v Koclířově přesnou repliku fatimské Capeliny.

Capelinha je jedna jediná, ta originální. Panna Maria ve Fatimě v roce 1917 dětem řekla, aby nechaly postavit kapli. Zvláštní – byly to malé děti a lidé jim přesto nosili peníze. Žádali je, aby prosily Pannu Marii o uzdravení, návrat syna domů z války. 19. srpna jim řekla, aby pořídily nosítka pro procesí a za zbylé peníze nechaly postavit kapli ke cti Panny Marie. Začala se sta- vět v podstatě okamžitě. Nejprve na tom místě postavili branku, která označovala místo zjevení v Cova da Iria ... Údolí míru, pokoje. Panna Maria vybízí děti a skrze ně

také nás: modlete se každý den růženec, abyste vyprosili světu mír a konec války. Kdo by si nepřál, v dnešní době zvlášť, mír. Kaple, postavená už v roce 1919 a požeh- naná v roce 1920, byla prostá. Také byla vytvořena nádherná socha z brazilského cedru, která je tam od roku 1920. Říkají jí Nossa Senhora, naše Paní, naše milá Paní z Fatimy, krásná Paní v bílém. Kaple je jako mraveniště. Když se člověk dívá od růžencové baziliky, má Capelinhu jako na dlani, a ze všech stran se sbíhají poutníci. Proč právě tam, když kostelů a kaplí je tam mnohem víc? Je to pohled naší Paní, naší Matky, každý touží se na ni podívat a dou- fá, že ona pohlédne na něho. Lidé na tom místě pláčou, prosí, ale přicházejí také děkovat. Kolem vede cesta pokání - chod- ník, po kterém poutníci chodí po kolenou. Cesta pokání je součástí Capeliny i u nás v Koclířově.

Naše kaple je určená pro střední a vý- chodní Evropu. Stejně tak pro Oceánii je kaple v Portoriku. Letos byla požehnaná také kaple na filipínském ostrově Cebu, další je v Brazílii, v USA. Připravují se plány pro stavbu Capeliny v Panamě, Nigérie a na ostrově Samoa. I tam budou mít kopii fatimské kapličky.

” Vzpomínáme na dobu před 25 lety. Koclířovská dolinka, jak to místo ve svých dopisech vždy zmiňuje Hana Frančáková, to byl chátrající kostel,

opuštěný klášter. Dnes místo překypu- je životem. Takhle nějak si představuji zázrak.

Když se začínalo, byl bývalý klášter re- demptoristů a posléze Školských sester sv. Františka a de Notre Dame víc než zchá- ralý. A na farní kostel sv. Filomeny a sv. Ja- kuba byl už dokonce demoliční výměr. To byla výzva nejen pro region, ale pro celou naši vlast. A zase – odkaz Fatimy, první so- bota v měsíci, na tom stojí naše služba. Je to den velkých milostí. Právě v ten den se tam schází lidé z celého okolí a my se sna- žíme nabídnout každému komplex služeb pro duši i tělo. Aby člověk mohl věnovat ten den Panně Marii se vším všudy, nabí- zíme možnost občerstvení, máme cukrár- nu, lidé se mohou projít po hezkém areá- lu. Ale zároveň je tam to připomenutí: Je první sobota v měsíci, můžeme jít ke svatě zpovědi, mnoho lidí třeba nemá možnost jít ke svátosti smíření u nich ve farnosti. Máme možnost duchovního poradenství, když třeba člověk prožívá nějaké těžkosti, máme laického misionáře a komunitu se- ster, které se mohou člověku věnovat, proto- že kněz třeba nemá na ně tolik času a je tam fronta. Mše svatě – zveme různé hos- ty, aby lidé se mohli něco nového dozvě- dět, přednášky. Nově teď máme Desatero růženců, tj. 10x se modlíme smírný svatý růženec na odčinění hříchů proti desate- ru. Vždyť mnoho lidí ani neví, jaký je ten Boží zákon, v jednoho Boha věřití budeš.

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Ulrich Raulff

Poslední století koní

Exodus koně z lidských dějin je proces, jenž se kupodivu odehrál téměř nepozorovaně. Celé knihovny zabývající se dějinami 19. a 20. století o koni mlčí, ačkoliv byl jak v Evropě, tak v Americe všudypřítomný. S nástupem Napoleona započalo poslední století koní, jež pak doznívá s první světovou válkou. *Váz., 480 str., 698 Kč*

Peter Wohlleben

Tajný život stromů. Co cítí, jak komunikují

Renomovaný lesník Peter Wohlleben nám dává nahlédnout do skrytého života stromů a odhaluje nečekané skutečnosti: stromy mají paměť, předávají si informace, pociťují bolesti, dokonce mohou dostat úpal a časem se jim tvoří vrásky, láskyplně se starají o svoje potomstvo a pečují i o své staré a nemocné sousedy. *Váz., 208 str., 369 Kč*

A my prosíme v modlitbách za odčinění provinění lidstva proti Božím základním zákonům. A od první říjnové soboty jsme zavedli ještě další novinku, a to je Srdce pro Evropu. Na prosinec 2025 se připravuje sté výročí dne, kdy se ve španělském Pontevedra zjevila Panna sestře Lucii de Santos. Řeholnice Maria Lúcia od Ježíše a Neposkrvněného srdce byla jedním ze tří dětí, které byly v roce 1917 svědky mariánského zjevení ve Fatimě. Právě tam jí Marie vyložila podstatu prvních sobot v měsíci. Srdce pro Evropu znamená další modlitby smíru a možnost poutníků vstoupit do blízkosti Panny Marie v koclířovské Capelinhě. Být u Ní, podívat se jí do očí, přinést sem svoje srdce a jako Lucie jí položit otázku: co si ode mě přeješ? A dodat: co pro tebe mohu udělat? Toto je moje srdce, které dávám Panně Marii, a ona ho předkládá Srdci Nejsvětějšímu. 13. června 1917 řekla Panna Maria při setkání s pasáčky Lucii: neboj se! Mé Neposkrvněné srdce bude tvým útočištěm a cestou, která tě povede k Bohu. Takže věřím, že i tato možnost setkání v Koclířově je příležitostí najít, narovnat tu cestu. Je velká milost, že člověk, který přijde do Koclířova ke Capelinhě, jako by byl u kapličky ve Fatimě. Milosti, které si vyprosím, když jedu na pouť do Portugalska, si mohu vyprosit i v Koclířově. To je ten duchovní most. U Boha totiž není ani prostor ani čas.

77 Jak se zrodila myšlenka Capelinhy na česko-moravském pomezí?

Koclířov je už od roku 1995 sídlem národní Fatimy. Prezident hnutí prof. Américo Pablo López Ortiz při setkání mezinárodní rady ještě před covidovou dobou dával krásné svědectví ze života v Capelinhě v rodném Portoriku. Vedli jsme na toto téma bohatou diskusi, Filipíny zrovna při tom setkání obdržely oficiální potvrzení o ustanovení Capelinhy pro celou Asii. A já jsem říkala, ale my jsme střed a východ Evropy! Pak už se vyřizovala žádost a 13. ledna 2020 náš otec biskup Jan obdržel z rektorátu v portugalské Fatimě autorizaci pro stavbu přesné kopie Capelinhy v Koclířově.

„Sanktuárium ve Fatimě uděluje autorizaci ke stavbě repliky Kaple zjevení

v národním centru Světového apoštolátu Fatimy v České republice v Koclířově, diecéze Hradec Králové. Tuto autorizaci uděluje na znamení jednoty s diecézí a s lidmi v České republice, s přáním, aby skrze stavbu repliky Kaple zjevení, všichni věřící více prohlubovali svou mariánskou úctu, zvláště skrze modlitbu svatého růžence a pět po sobě jdoucích prvních sobot, v úctě Neposkrvněného Srdce Panny Marie a smíru za hříchy proti jejímu Neposkrvněnému Srdci.“

A otec biskup dostal v téže obálce přesné kopie dokumentů pro stavbu kaple.

13. března letošního roku byl první výkop. Tomu předcházela slavnostní akt požehnání základního kamene, to bylo 3. října 2020, takže ještě v době covidové. Je to velmi silně spojené s bratrem Pavla Dokládala otcem Petrem, který pravidelně na první soboty do Koclířova jezdil, zvláště do služby zpovědní, a to byla jeho poslední návštěva. Takže když se řekne 3. října 2020, vždy se mi vybaví otec Petr, který hned příští týden onemocněl covidem a za pár dní zemřel. To byla velmi důležitá chvíle, když se žehnal základní kámen, a nad ním byla vztyčena kopie branky, která ve Fatimě označovala místo zjevení a stavbu budoucí kaple. Ale to jsme vůbec nevěděli, kde kaple bude stát, protože koclířovský fatimský areál je postavený do takového kopce, nikde rovný prostor ... klášter, budovy, nádvoří, cukrárna a park, ale to chtělo oddělené místo. A tak jsme hledali ještě poté, co byl kámen požehnaný. Nakonec vyvstal prostor, který je nádherný a spojuje celý areál Jana Pavla II., Horu Blahoslavenství, jak tomu místu říkáme, a tribunu, takže došlo i ke spojení s Janem Pavlem II., který se 13. května 2000 do Fatimy vrátil, aby na místě zjevení blahorečil Františka a Hyaintu Marto, ony malé portugalské pasáčky.

V okamžiku prvního výkopu jsme sice měli firmu, která se ujala výstavby, ale ta nemohla začít, protože nebylo stavební povolení. Teprve 13. května přišlo razítko a cedulka „Stavba povolena“. Ptali jsme se firmy, zda je schopná do 1. října mít stavbu hotovou k předání. Oni řekli ano a začali pracovat, ale pořád to bylo, ubourávání,

◀ Hana Frančáková je nyní prezidentkou fatimského apoštolátu v ČR

◀ S Mons. Pavlem Dokládalem tvoří velmi tvůrčí tým už 25 let

zarovnávání, příprava terénu pro základy. Měli jsme velkou obavu, jestli se to všechno stihne. Zvláště ty poslední dva týdny, kdy pršelo, bylo mokro, a dělníci nemohli pracovat, protože se dělaly hydroizolační práce. Ty poslední dny byly velmi napínavé. Ještě v den slavnosti v sobotu 1. října v šest ráno tam byl bagr! V deset hodin, když jsme přišli v průvodu s otcem nunciem, s biskupem Janem, s kněžími, to byl nádherný pohled. Vlajky, pasáčci, kteří šli s námi, poutníci, kteří do areálu přinesli posvátno. To bylo přesně to, co otec Pavel oznámil při národní mši svaté ve Fatimě 14. září, kdy jsme byli na pouti přímo v Capelinhě v Cova da Iria: „*Přebírám pro ČR a země střední a východní Evropy toto místo a bereme ho do Koclířova.*“ V tu chvíli se mi to propojilo, ten Boží dotek, síla požehnání, slavnostní korunovace Panny Marie a její usazení. Nádherně vyzdobená kaple, zavanul takový Boží vánek, dokonce sluníčko vysvitlo. Poutníci měli první příležitost vstoupit do kaple při smírné kající pobožnosti Srdce pro Evropu. To bude vždy možné pouze při společných modlitbách na 1. sobotu a 13. v měsíci. Nakonec ani ve Fatimě nemohou poutníci vstoupit kdykoliv. A najednou vidím paní s těžkou rakovinou, čeká ji druhá operace, na kolenu. Pak si k ní přiklekl manžel a mně se to spojilo se sestrou Lucií, která vzpomíná ve svých zápiscích, jak lidé takto volali: „*Uzdrav.*“ Ano, to je místo milosti, místo požehnané, lidé jdou po kolenou a nesou v modlitbách svoje úmysly.

„**Předseda vlády České republiky Petr Fiala zaslal do Koclířova pozdrav, v němž mimo jiné stojí: „Otevření a požehnání Capelinhy, kterých je na světě jen několik, se jistě stane významným krokem, který posílí význam Koclířova v mezinárodním měřítku. Motto Fatimského apoštolátu zní: modlitba sjednocuje svět. A já se modlím za to, aby fatimské poselství v těchto tragických časech přispělo k obnovení míru v celé Evropě a k duchovnímu propojení všech křesťanů.**“

Ale čeká nás ještě třetí fáze, dokončení celého projektu. Rádi bychom, aby koclířovská kaple měla stejně jako ve Fatimě zastřešení. Aby lidé, když přijdou k Panně Marii, mohli tam usednout i v dešti, cítit se jako v útočisti, ve skrytu. Rádi bychom dotvořili i interiér kaple, projekty jsou už připravené. Stavba byla už ve své druhé fázi finančně velmi nákladná, po zdražení materiálu vzrostla cena více než o polovinu. Bude to velmi náročné pokračovat. Ale nejdůležitější je to přijetí. Protože bylo by velmi málo říci, máme stavbu, máme kapli. Kolik dalších kaplí je v Koclířově a v okolí, máme dva kostely, fatimský areál, poutní areál Jana Pavla II., poutní areál sv. Filomény, kapli sv. Josefa nad hřebečským tunelem a teď Capelinhu. Rádi bychom, aby i kněží, otcové biskupové spatřili toto místo ve světle skutečnosti, že i v Koclířově lze prožít setkání s Pannou Marií. V Capelinhě

se budou slavit mše svaté, modlit svatý růženec, můžeme tam zaslechnout její Nebojte se! Jsem s tebou, jsem tvoje Matka a mé Neposkvrněné srdce je tvým útočistěm a cestou. To je naše vize. Rádi bychom, aby otcové biskupové v zemích střední a východní Evropy se svými věřícími přijali pozvání na slavnostní požehnání, které bude o první zářijové sobotě roku 2023, obřad s požehnáním celého interiéru a slavnostní bohoslužbou. Bude tomu předcházet noční program, vigilie, světelné procesie i bílé kapesníčky. To je zvyk ve Fatimě. Když končí mše svatá a Panna Maria je odnášena od oltáře zpátky do kaple, tak lidé zpívají nádhernou píseň, něco jako Sbohem, Maria, portugalsky Adeus, a mávají bílými kapesníčky. Já se s tebou loučím a zároveň ty se mnou zůstáváš. Můžu říct, že je velmi dojemné vidět muže, takové pořádné siláky, jak stojí a slzy jim kanou po tvářích. Vybaví se mně Svatý otec František, když byl 13. května 2017 ve Fatimě, aby svatořečil pasáčky Františka a Hyacintu Marto. Najednou držel v ruce kapesníček a mával Panně Marii.

„**Před 105 lety si přála Panna Marie, která se v portugalské Fatimě zjevila pasáčkům, aby na místě zjevení byla postavena kaple. Světový apoštolát Fatimy se snaží na různých místech světa vyhovět přání Panny Marie, aby se tak lidem přibližovala poselství, která nám Panna Maria předává,**“ řekl při

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeckna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Les Miller

Proč je i dnes dobré mít papeže?

Přehledné seznámení s tím, jak papežství vzniklo, v čem spočívá papežova služba současnému křesťanství i katolické církvi a čím je papež užitečný světu kolem nás. Nechybí základní chronologie, vysvětlení volby papeže a seznámení s jeho každodenními aktivitami. Brož., 88 str., 169 Kč

Terezie z Lisieux

Příběh jedné duše

Autobiografické spisy

Autobiografické spisy svaté Terezie z Lisieux (1873–1897), vydávané v novém českém překladu pod názvem Příběh jedné duše, patří k nejvzácnějším pokladům křesťanské duchovní literatury. Terezička nás učí krásné a odvážné cestě duchovního dětství, která je vlastně jen znovobjevením původního poselství evangelia. Váz., 376 str., 490 Kč

požehnání kaple Zjevení – Capelinhy pro země střední a východní Evropy v Koclířově Mons. Pavel Dokládal, který zároveň ukončil službu Národního prezidenta Světového apoštolátu Fatimy v České republice. Novou prezidentkou se pro příští roky stala Hana Frančáková.

Na rozdíl od Panny Marie, která v Nazaretě nečekala, že k ní přijde anděl s poselstvím od Boha, já jsem měla výhodu, byla jsem připravená. Existovala možnost kandidatury a mě ani nenapadlo říct ne. Je to něco, co se učím. Obavu mám, ale mám velkou výhodu, že je tady otec Pavel, od kterého se můžu spoustu věcí dozvědět, ušli jsme spolu kus cesty. Ale uvědomuji si, že na tuto službu, protože pro mě to není funkce, ale služba, určitě nebudu stačit sama. Takže zvu každého, kdo se jakkoliv může stát spoluvůrcem mé cesty a poslání, zcela určitě budu potřebovat pomoc.

77 Při slavení první srpnové mariánské soboty převzala Hana Frančáková z rukou královéhradeckého biskupa Mons. Jana Vokála papežské vyznamenání Za zásluhy pro církev. Diplom byl ve Vatikánu vydán přesně v den jejich padesátých narozenin, 1. 8. 2022. Co pro novou prezidentku Fatimského apoštolátu v České republice znamená skutečnost, že polovinu života strávila v Koclířově?

Jsem šťastná, protože jsem našla smysl života. Našla jsem svoji rodinu, mnoho těch, kteří dotvářejí můj život. Nebo přijde někdo za mnou a já mohu malinko nasměrovat jeho cestu, potěšit ho,

povzbudit. Událo se toho mnoho, u čeho jsem mohla být přítomná. Jsou to ty sloupy Eucharistie, Maria, Církev, které jsou pro můj život stěžejní, a právě díky službě fatimského apoštolátu, spojení se všemi našimi biskupy, které jsem tady v Hradci Králové zažila, a vlastně i s celou církví národní, jsme mohli prožít krásnou obnovu. Ať to byl národní eucharistický kongres, nebo putování Panny Marie v jubilejním fatimském roce a zasvěcení naší země jejímu Neposkvrněnému srdci, i to finále v Římě v roce 2019. Těmi otisky našich prstů, které jsme sbírali a vložili do nádherné koruny Anežky České, kterou jsme předali Svatému otci, jsme řekli: my jsme tady, my vás Svatý otče podporujeme, patříme k vám a vy patříte k nám.

Je to nádherné, že díky službě v Koclířově, v tom malém, nepatrném místě na mapě světa, mohu být u velkých věcí spolu s ostatními, kteří jsou spoluvůrci. Je to pozvání pro každého. Nejsme ostrov, ale tvoříme jedno tělo – Církev. Každý z nás umí něco, jako v té písničce. A to je na tom to krásné. Arcibiskup Karel Otčenášek, nemohu ho ještě jednou nezmínit, říkával, že každý je důležitý. I babička na náměstí, měl o ni zájem, spěchal k ní a věnoval ji svoji pozornost. Na tom stojí i naše služba v Koclířově. Chceme, aby lidé byli šťastní, ale aby si zároveň uvědomovali zodpovědnost za svůj život. Že je třeba „být připraven“.

Neméně důležité je k někomu patřit, pro někoho tady být. Život, který žiju, má smysl jenom tenkrát, když je i obohacím pro druhého.

Eva Zálešáková)

(Pozvánka

Informace pro mládež k SDM Lisabon 2023

Podrobnější informace k účasti na Světových dnech mládeže na mezinárodní úrovni v Lisabonu bychom rádi zveřejnili koncem měsíce října 2022. Nyní probíhá komunikace s pořadateli setkání. Dostupné informace zveřejňujeme na www.svetovednymladeze.cz. „Dny v diecézích“ se budou konat **od 26. do 31. července 2023**, setkání v Lisabonu bude **od 1. do 6. srpna 2023**.

Diecézní centrum pro rodinu

„Láska nedělá, co se nepatří – nemyslí jen a jen na sebe“

Tak zní příspěvek v pořadí již čtvrtého zamyšlení z exhortace papeže Františka *Amoris laetitia* (Radost z lásky) – O lásce a rodině.

Několikrát jsme řekli, že abychom mohli milovat druhé, musíme nejprve milovat sebe. Jenomže tento hymnus na lásku prohlašuje, že láska „nemyslí jen a jen na sebe“ anebo že „nehledá svůj prospěch“. Tento výraz se používá také v dalším textu: „Nikdo z vás ať nehledí jenom na vlastní prospěch, ale i na prospěch druhých“ (Flp 2,4). Podle takového jasného prohlášení Písma nesmíme upřednostňovat lásku k sobě, jako by byla vznešenější než darování sebe druhým. Určité upřednostňování lásky k sobě může být chápáno jenom jako psychologická podmínka, protože platí, že kdo není schopen lásky k sobě, těžko dokáže milovat druhé: „Kdo je zlý k sobě, ke komu bude dobrý? Není nikdo horší než ten, kdo sám sobě nepřeje“ (Sir 14,5-6).

Ale Tomáš Akvinský vysvětluje, že „lásce je vlastnější chtít milovat než chtít být milován“ a že přece „matky, které milují nejvíc, se snaží víc milovat než být milovány“. Proto láska může převyšovat požadavky spravedlnosti a nezištně se rozlévat „a nic nečekat nazpět“ (Lk 6,35), a tak může dosáhnout až nejvyššího stupně, kterým je „dát život“ za druhé (Jan 15,13). Je vůbec taková velkodušnost, která nás vede dávat nezištně, včetně vlastního života, ve skutečnosti možná? Určitě je možná, protože Pán ji v evangeliu žádá: „Zadarmo jste dostali, zadarmo dávejte“ (Mt 10,8).

Zatímco první výraz Velepísně nás vybízel k trpělivosti, která zamezuje hrubým reakcím na slabosti nebo chyby druhých, přichází nyní jiné slovo – *paroxynetai* –, které souvisí s vnitřním rozhořčením vyvolaným nějakým vnějším podnětem. Je to projev vnitřního násilí, nezjevného rozhořčení, kterým se bráníme druhým,

jako by to byli otravní nepřátelé, kterých je třeba se varovat. Žít v sobě takovou agresivitu není k ničemu. Člověk se z ní jen roznemůže a skončí v osamocení. Rozhořčení je zdravé jako síla k reakci na závažnou nespravedlnost, ale je škodlivé, když prostupuje všechny naše postoje k druhým.

Evangelium nás vyzývá, abychom viděli trám ve vlastním oku (srov. Mt 7,5), a jako křesťané nemůžeme přehlížet trvalou výzvu Božího slova, abychom v sobě neživili hněv: „Nedopusť, aby tě zlo přemohlo“ (Řím 12,21), „Když prokazujeme dobro, nesmíme přitom propadnout únavě“ (Gal 6,9). Jedna věc je pocítit náhlé propuknutí agresivity, a něco jiného je s ní souhlasit, dovolit, aby se stala trvalým postojem: „Ani když se rozhněváte, nenechte se strhnout k hříchu. Slunce ať nezapadá nad vaším hněvem“ (Ef 4,26). Žádný den v rodině by tudíž neměl skončit bez usmíření. „Jak se mám ale usmířit? Kleknout si před druhým? Ale ne! Stačí maličké gesto, takováto drobnost, a do rodiny se vrátí soulad. Stačí jeden projev něhy, beze slov. Ale nikdy nekončete den v rodině bez usmíření!“ Na obtíž způsobenou druhými by se mělo reagovat spíš žehnáním v srdci, přáním

dobra druhému, prosbou k Bohu, aby je osvobodil a uzdravil: „Přejte dobré. Vždyť k tomu jste byli povoláni, aby se vám dostalo údělem požehnání“ (1 Petr 3,9). Musíme-li bojovat se zlem, dělejme to, ale stále říkejme „ne“ vnitřnímu násilí.

Také dnešní slova od papeže Františka nám připomínají důležitost pochopení významu sebelásky, nalezení a přijetí sebe sama. Můžeme s radostí říci, že Láska přetváří – pracuje. Navrací důstojnost a narovnává pokřivené. V Ježíši Kristu máme plnost a zdroj této přetvářející Lásky. Lásky, která může být plností i v našem vlastním životě. Jestliže tedy sebeláska předpokládá a znamená sebezpřijetí (a tím pádem i přijetí druhých), pak stojíme opět před významným úkolem v našem uřednictví. Abychom milovali, potřebujeme na své cestě životem pochopit a zakusit, že jsme milováni. Nezměrnou, sebevydávající Láskou. Láskou na kříži, od které nás nemůže nic odloučit, která přemáhá smrt a ze smrti přivádí k životu – do věčnosti...

Vše dobré přeje a ze srdce žehná

Katechetické a pedagogické centrum**Nové programy pro vstupy do škol**

Školní rok je v plném proudu ve školách i v rodinách a také na našem Katechetickém centru. V plné síle jsme se mimo jiné pustili do konzultací nad ročníkovými plány a nad obsahy jednotlivých katechezí a hodin náboženství a pokračujeme v tvorbě nových programů pro vstupy do škol. Ty letošní se netýkají jen Adventu a Vánoc, ale také svátků, které jsou dnes nejen ve školách trochu opomíjené, jako například **Slavnost Všech svatých** a **Vzpomínka na všechny věrné zemřelé**, známá pod lidovým názvem Dušičky. V jejich průběhu lidé chodí na hřbitovy, vzpomínají na své zemřelé, nosí tam květiny a zapalují na hrobech svíčky. Může nám to připadat divné, nebo dokonce strašidelné. Proč to vlastně dělají? Jaký to má význam? A je to vůbec k něčemu, když už jsou ti lidé mrtví a nic z toho nemají?

Program se nezaměřuje pouze na hledání odpovědí na tyto otázky, otevíráme téma, které je dnes obecně ve společnosti tabu a málokdo má odvahu o smrti hovořit. Máme tendence smrt před dětmi ukrývat – lidé umírají v nemocnicích, pohřbívají bez obřadů, na hřbitovy se příliš

nechodí. „Dušičkové svátky“ jsou tak příležitostí otevřít téma smrti, pochopit podstatu slavení těchto svátků a význam pro nás jako společnost. Cílem programu je seznámit děti s pojmem duše, život a smrt, porozumět rozdílu mezi živým a neživým a zamyslet se nad vlastní existencí. Děti mohou nahlédnout na vlastní pocity spojené s tématem smrti a získat životní naději, na které mohou v budoucnosti stavět.

Svatý Martin pro mateřské školky

Druhý program, který je nově vytvořen a již realizován v mateřských školách, je program ke **svatému Martinovi**. Jeho hlavním tématem je pomoc. Všimám si, kdo potřebuje pomoc? Jak mohu pomáhat druhým? A jak mohu být za tuto pomoc odměněn? Program se věnuje samotné postavě Martina a jeho legendě o žebračkovi a plášti. Děti se pomocí zážitkových metod vyzkouší, jak funguje konkrétní pomoc druhým a jak za ní mohou být odměněny. Pomocí symbolů pochopí smysl nezištné pomoci, která vede

k rozvoji jejich sociálních dovedností a hodnotových postojů.

Oba programy jsou určeny pro vstupy do škol, ale mohou být využity i v hodinách náboženství nebo při katechezích v jednotlivých farnostech.

Nové programy připravujeme také na **adventní období** a na **Vánoce**. Seznámit se s nimi můžete na **semináři**, který pořádáme **4. a 5. listopadu**. Bližší informace i možnost přihlášení naleznete na našich webových stránkách.

Těšíme se na setkání s vámi! Za katechetické a pedagogické centrum

Mgr. Markéta Rumpíková)

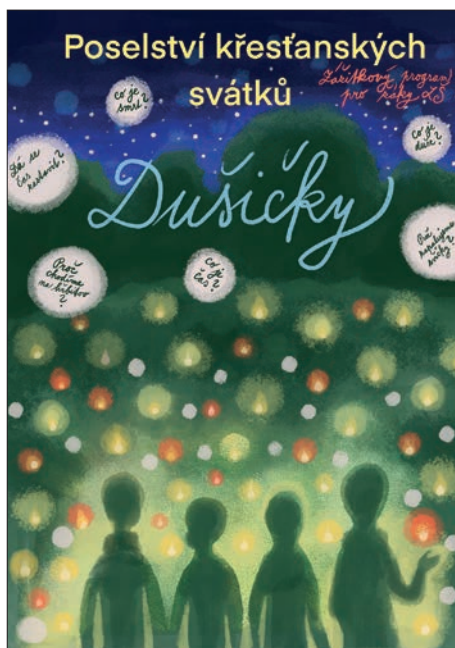
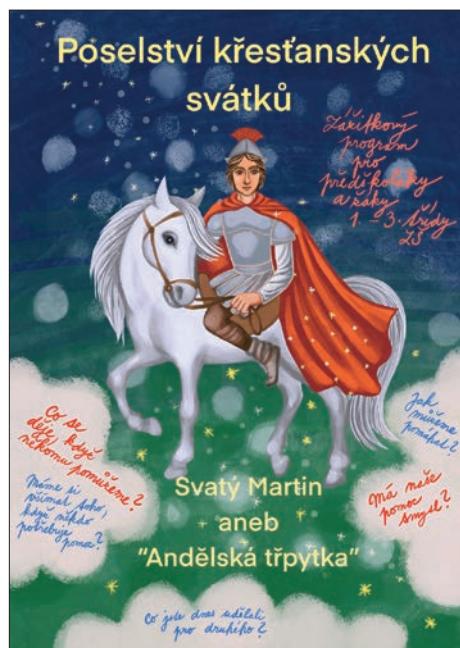
(Pozvánka**Diecézní centrum pro seniory podzim 2022**

Připravujeme:

- přelom listopadu/prosince Advent na Vysočině dvoudenní pobyt s návštěvou poutního místa Zelená hora, svatyně Božího milosrdenství ve Slavkovicích, Veselého kopce a Nového Města na Moravě.

Přihlášky a informace

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
telefony:
495 063 661
737 215 328, 734 435 360,
e-mail: dcs@bihk.cz
www.dcschk.cz
www.simeon.cz

(Obrázky namalovala Mgr. Patricie Koubská

Diecézní centrum pro mládež

Mládež v diecézi aneb co chystá DCM a DCŽM

Se školním rokem se probudila i diecézní centra mládeže. Po letním Celostátním setkání mládeže v Hradci Králové se opět rozjíždí akce na diecézní i vikariátní úrovni.

Na DCM proběhlo „střídání stráží“ a od konce září se tu pracuje v novém složení (Verča Pavlišová, Lucka Zadinová a Klárka Petrová) a rovnou se dalo do práce. Během října začíná nový Animátorský kurz, na nějž se přihlásilo přes dvacet mladých.

Rovněž proběhne setkání Kaplanů pro mládež a Zástupců za vikariáty, jehož hlavním tématem bude Diecézní setkání mládeže po vikariátech (19. listopadu 2022) a Světové dny mládeže v Lisabonu (1. – 6. srpna 2023).

Co se děje na DCŽM Vesmír?

Vesmír se opět po zářijovém spánku otevřel v nové sestavě (Mesi, Majki, Honza, Verča a kněží Tomáš Hoffman a Jenda Barborka) pro mladé. První organizovanou akcí byl víkend pro Oldtýmáky, na nějž zavítalo na 40 bývalých týmáků – v některých případech i s rodinami. Vzpomínalo se na staré dobré časy a nejednou se ozvala věta: „*To za nás nebylo...*“

Protože se týmový život neskládá pouze z práce, ale i odpočinku a kvalitního vzdělání, navštívili týmáci studijně-formační kurz v Českovicích u Blanska, kde mohli čerpat ze společného setkání s ostatními pracovníky diecézních center.

Závěrečnou tečkou za CSM v Hradci Králové bylo setkání organizátorů a zhodnocení celého průběhu akce. Celý organizační tým symbolicky poděkoval za průběh setkání při mši svaté v kostele sv. Máří Magdalény v Deštném v Orlických horách u oltáře, který byl při setkání používán.

Na jaké akce se můžete v průběhu podzimu těšit vy? Nejvíce připravovanou událostí jsou nepochybně oslavy 30 let od založení DCŽM Vesmír a 22 let VeKy, které proběhnou o podzimních prázdninách 29. 10. 2022. Dále nebude chybět ani Teenager's víkend a víkend pro cetileté. Přesné termíny budou uvedeny na webových stránkách.

Klára Petrová, vedoucí DCM)

Diecézní centrum pro seniory

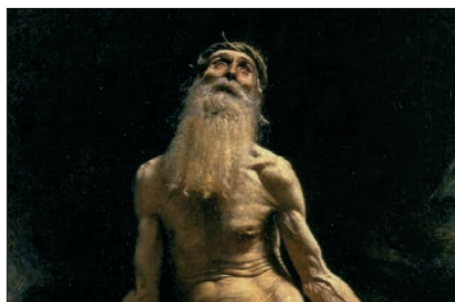
Stáří v Bibli (7)

Hlavní protagonisté stáří v biblických knihách pozdního židovství

Dalšího protagonistu, o němž se dozvíme v knihách pozdního židovství (Job a Tobiáš), nemůžeme patrně řadit mezi historické postavy. Jeho příběh nicméně odhaluje biblický pohled na stáří tehdejší doby.

Job

Hlavní protagonistou celého příběhu je Job, ale také jeho přátelé. Podstatnou část knihy tvoří rozhovory Joba s jeho přáteli, kteří se snaží vysvětlit podstatu jeho utrpení. V tehdejší chápání platila souvislost mezi jednáním člověka a jeho údělem. Tohoto dogmatu nebo lépe paradigmatu se přidržují Jobovi přátelé, kteří se snaží jeho utrpení porozumět, nicméně v očích Hospodina neuspějí. Podle Ryškové je kniha Job pokusem o relativizaci tohoto pojetí. Pokouší se

vykročit ze starých souřadnic a objasnit utrpení spravedlivého člověka jako „nespravedlivé“. Není to však Bůh, kdo si přeje jakékoliv omezení člověka a tedy i nemoc. Job je postaven před zásadní životní rozhodnutí: zvolit věrnost nebo vzpouru proti Hospodinovi. Hospodin dává Jobovi za pravdu: objasnit utrpení je nad lidské možnosti. Člověk ho ale může v jeho nesrozumitelnosti přijmout. Přestože Jobův „problém“ zůstává nedořešen z lidské logiky, je však „vyřešen“ jeho prostor setkání s Bohem ⁽¹⁾ – Job Hospodina poznává a nakonec je obdařen

dlouhým a smysluplným životem a umírá „*stár a sytý dnů*“ (Job 42,17).

V příběhu této postavy poznáváme dvě strany, kterých se jeho problém více či méně týká. Na jedné straně stojí Job, který se ptá po smyslu utrpení. Taková otázka je velmi blízká stáří. Ani Job, ani starý člověk však nedostává jinou odpověď než tu, která vyúsťuje v existenční setkání – poznání Hospodina. Na druhé straně stojí Jobovi přátelé, kteří jsou sice znalí Písma, ale jak vidno, s touto jejich znalostí automaticky moudrost nepřichází. V jejich životě chybělo skutečné poznání Boha. Jobův příběh dává zřetelně najevo, že zdraví a další pozitivity života nejsou darem za dobré chování. Přestože se Jobovi přátelé ne málo zajímali o jeho životní osud a jejich snahou rozhodně bylo Jobovi pomoc, nakonec ale Job sám uspěje – zůstává věrný Bohu a Bůh ho štědrě odmění (srov. Job 42,12-17).

1 Srov. RYŠKOVÁ, M. Ježíš a nemoc, s. 1–2.

(Areál Vesmíru v Orlických horách)

(Současní týmáci pod vedením P. Tomáše Hoffmanna (vpravo))

Diecézní centrum života mládeže Vesmír slaví 30 let

Je zajímavé si všimnout, jak **Vyšší Prozřetelnost** dala právě skrze různé lidi a okolnosti vzniknout DCŽM Vesmír na místě, které je spojeno s bolestí, nenávistí a ... i smrtí a tak **navrátila místu Nový Život!**

Kolem kostela sv. Matouše, v jehož blízkosti se DCŽM Vesmír nachází, byla obec Jedlová (Tannendorf), ve které ve staveních na loukách a stráních kolem kostela žilo na začátku 2. světové války přes šest set lidí! Protože ale většina těchto obyvatel byli Němci, museli po válce v r. 1945 odejít.

Začala nová historická etapa: život nebyl, obec pustla, domy padaly ... včetně kostela. Obecní škola se začala brigádně a postupně přestavovat a zvětšovat na pionýrský tábor či rekreační zařízení. A lidé říkají, že to byli právě pionýři, kdo urychlili devastaci kostela sv. Matouše.

Rok 1992 přináší další etapu historie místa: Mons. Pavel Rousek je poslán, aby areál „Vesmíru“ změnil na místo, kam budou jezdit mladí lidé a nacházet tam své vrstevníky, kněze, přijetí, společenství ...! A to trvá už 30 let.

Rozbitost kostela, vyjadřující co se děje, když člověk opustí Boha a opravdové hodnoty, je ožívována a plněna mladými lidmi a novým životem. Kontrastuje zde tedy určitý „plod“ nenávisti a hněvu, zloby s **Novým Životem Ducha**, vytvářeným snahou o vzájemné vztahy lásky, v kterých je zvláštním způsobem „hmatatelný“ Bůh.

P. Tomáš Hoffmann, ředitel DCŽM Vesmír)

(Bez kostela sv. Matouše si nelze Vesmír představit)

Výročí Boromea – 120 let od vysvěcení

Budovu dnešního **Biskupského gymnázia v Hradci Králové**, zrcadlící se v řece Orlici, nelze přehlédnout. Že to byl kdysi církevní chlapecký internát (konvikt), vysvěcený biskupem Eduardem Janem Nepomukem Brynychem 5. října 1902, vědí jen někteří hradečtí občané. Než si připomeneme stovciletou historii, je nutné se stručně zmínit o starém Boromeu, dnes budově hotelu Boromeum, která se nachází v historickém jádru města. V článku bude používáno zjednodušeného názvu Boromeum místo původního Borromaeum.

Historie starého Boromea

Tridentský koncil (1545–1562) přijal směrnici, v níž vyzývá k zakládání vzdělávacích ústavů, které by připravovaly chlapce pro službu v církvi. Koncil měl na mysli především výchovu budoucích kněží. Časem však byly zřizovány výchovné instituce i pro laiky. V nich byli chlapci vychováni v křesťanském duchu. Proto bylo vzdělání doplňováno mravně náboženskou výchovou.

V Hradci Králové se myšlenkou založení takového ústavu zaobíral diecézní biskup Karel Boromejský Hanl (biskupem 1832–1874). V srpnu 1850 probíhala duchovní cvičení kněží z královéhradecké diecéze a při té příležitosti proběhla dobročinná sbírka. Ta vytvořila základní fond ve výši 116 zl. 25 kr. pro zřízení chlapeckého konviktu. Rozhodujícím se stala výzva biskupa Hanla, kterou oslovil věřící své diecéze k finanční podpoře plánované instituce. Vybralo se 22 002 zl., a to vedlo biskupa k zahájení jednání směřujícího k realizaci jeho záměru. První pokus byl neúspěšný. Ztroskotalo vyjednávání s želivskými premonstráty o přenechání jejich gymnázia v Havlíčkově Brodě (Německém Brodě), ke kterému chtělo biskupství připojit nově

zřízený chlapecký seminář. Jezuité odmítli převzít vedení gymnázia spolu s plánovaným chlapeckým seminářem s odůvodněním, že nemají dostatek způsobilých členů k převzetí tohoto úkolu.

Po tomto neúspěchu bylo rozhodnuto, že po vzoru některých diecézí bude zřízen chlapecký konvikt. To sice neodpovídalo původní směrnici Tridentského koncilu, ale cíl, tj. křesťanská výchova gymnaziálních studentů, by zde byl zaručen. Realizace započala v roce 1855, když byl zakoupen právozárečný dům čp. 183 v dnešní Špitálské ulici od Františka Střemchy (majitele Kydlinovského mlýna) za 6500 zl. V průběhu roku 1857 byly zakoupeny ještě dva sousední domy. Dům čp. 184 od Anny Tomkové (matka historika V. V. Tomka) za 6000 zl. a dům čp. 192 od majitelky Alžběty Waldherrové za 3500 zl.

Vypracováním projektu a následnou realizací stavby byl pověřen známý hradecký stavitel František Dobrkovský. Slavnostní položení základního kamene se konalo 26. dubna 1858 po slavnostní bohoslužbě konané v kostele biskupského kněžského semináře sv. Jana Nepomuckého.

Výstavba třípatrového domu probíhala pod vedením stavitele Františka

Dobrkovského velmi rychle a ještě do konce roku byla dokončena hrubá stavba včetně zastřešení. V následujícím roce (1859) byla budova v pozdně klasicistním slohu dokončena. Sochařské práce provedl pražský sochař Martin Ježek.

Budova měla celkem 32 místností pro 120 studentů. Na jaře roku 1860 oznámila biskupská konzistoř, že 1. října toho roku bude ústav otevřen s názvem „Borromaeum“, to na počest sv. Karla Boromejského. Podáno bylo 300 žádostí a vybráno k ubytování bylo 112 studentů. Ředitelem se stal František Gruss a jeho zástupcem Dominik Filip.

Od počátku existence Boromea zajišťovaly ekonomické a administrativní úkoly sestry Kongregace chudých školských sester de Notre Dame v čele se sestrou Armellou Wittmanovou, která řídila ekonomiku ústavu 38 let. Od založení Boromea až do přestěhování do nové budovy na nábřeží Orlice byli zde ubytováni studenti středních škol. Výjimkou bylo období let 1885–1892, kdy zde našli ubytování i studenti kněžského semináře.

Staré Boromeum poskytlo do roku 1902 ubytování 1 273 studentům. Mezi

významné bývalé chovance patřil například rektor pražské univerzity Čeněk Strouhal, osobní lékař císaře Františka Josefa I. doktor Krezl, univerzitní profesori Jarník, Michl, Storch, ředitel Národního divadla Šubrt, malíř Jennewein a další významné osobnosti.

Budova chlapeckého internátu na konci 19. století již nemohla splňovat podmínky moderního ubytování. Jednalo se o prostorové, provozní, ale především hygienické podmínky. K novému směru při výchově dochází za ředitele dr. Františka Reyla. V roce 1893 začínají první pokusy o výstavbu nového moderního zařízení.

Stará budova byla po výstavbě nového Boromea pronajímána c. a. k. Rakouské poště. V patrech byly zřízeny nájemní byty a kanceláře. Po roce 1948 byla budova převedena na město, které svou „péčí“ přivedla objekt do havarijního stavu. Po roce 1989 bylo vedení města ochotno vrátit objekt hradeckému biskupství. To z obav velkých investic neprojevilo zájem. Město rozhodnutím zastupitelstva pak prodalo budovu (r. 2004) Společnosti Špitálská, s. r. o. V letech 2004–2012 proběhla rozsáhlá rekonstrukce budovy a v současné době slouží pod názvem Boromeum rezidence k ubytovacím účelům s apartmány s rezidenčním bydlením v kombinaci s hotelovým ubytováním.

Ředitelé (rektoři) Boromea

František Gruss 1860–1863
Dominik Filip 1863–1869
Josef Arnošt 1869–1893
František Reyl 1893–1935
Josef Doležal 1935–1950

Historie nového Boromea

Vystavět nové Boromeum měl za cíl po svém nástupu do funkce ředitel dr. Reyl. V roce 1898 se obrátil dopisem na biskupa Brynycha. V něm vylíčil vady stávající budovy a problémy s tím související. V závěru prosí o výstavbu nové budovy. Biskup Brynych v krátkém dopise souhlasil se snahou ředitele a dal souhlas k jednání

s městem ohledně získání pozemku pro stavbu. Magistrát souhlasil s prodejem pozemku na pravém břehu Orlice u bývalé Moravské brány. Dr. Reyl vyjednal úvěr u Spořitelny královéhradecké a konversi hypotečního dluhu u Hypoteční banky Království českého, kterou měla krýt stará budova Boromea. Splácení dluhu měl zajišťovat výběr nájemného ze staré budovy Boromea, především od c. a. k. Rakouské pošty. Pro vypracování plánu a také realizaci si dr. Reyl vybral hradeckého architekta Viktora Weinhengsta, kterému předal své návrhy a představy o nové budově získané návštěvou obdobných zařízení v zahraničí.

Rozpočet na stavbu (stavební práce) včetně plotu a chodníku předložil stavitel ve výši 137 738 zl. Po jednání s dr. Reylem byl snížen na 122 000 zl. Zde se dr. Reyl ukázal jako dobrý vyjednávač. Stavba byla zahájena 26. července 1900 a probíhala podle časového plánu, který stanovil biskup Brynych. Do konce roku 1900 základy, během roku 1901 hrubá stavba se střechou a dokončení a předání k užívání červen 1902. Tento časový plán výstavby stavitel Weinhengst dodržel a za dva roky od zahájení stavby byla budova odevzdána.

Vnitřní úpravy budovy probíhaly od zimy 1902. Votivní barevné okno do kaple nechal pořídit jako dar emeritní ředitel Boromea Dominik Filip. Sochu Karla Boromejského z hořického pískovce dva metry vysokou zhotovil hradecký kamenosochař František Pražák. Osazena byla na toskánském sloupu a umístěna v průčelí budovy. Ve čtyřech nikách atiky nad horní římsou průčelí byly umístěny kamenné busty Františka Josefa I., papeže Lva XIII., biskupa Brynycha a národního buditele Rautenkrance. Sochař Pražák také daroval Boromeu sochu Panny Marie vyjadřující „Spasení Panny Marie“, kterou vytvořil pro hradeckou výstavu řemesel. Ředitel Reyl dar přijal a socha byla umístěna v zahradě areálu Boromea.

Oplocení včetně brány podle návrhu dr. Reyla je zachováno do současnosti. Stavba byla dokončena v červnu 1902 a během prázdnin se celý ústav přestěhoval

ze starého Boromea do nové budovy, takže v novém školním roce 1902/1903 mohli studenti využívat již nový areál.

K vysvěcení došlo až 5. října 1902 biskupem Eduardem Brynychem. Slavnost se konala v kapli ve druhém patře. Vysvěcení Boromea byl jeho poslední církevní úkon na veřejnosti. Následně necelé dva měsíce prožil na biskupském zámku v Chrastí, kde 20. listopadu 1902 zemřel.

Chod chlapeckého internátu nadále zajišťoval ředitel se svým zástupcem, spirituálem a vychovateli. Provoz kuchyně s jídelnou a ekonomické věci zajišťovaly nadále sestry Kongregace školských sester de Notre Dame. Podmínky pro přijetí a pobyt v Boromeu určoval řád vypracovaný do všech detailů. Chování studentů ubytovaných v tomto zařízení určovala pravidla v duchu křesťanské etiky. Chovanci byli vedeni k vzájemné toleranci a kolegiálnosti. Heslo, které je možné přečíst i v současnosti v horní části fasády dvorního traktu, zní: „Pod zákonem volnost“. Myslím, že vyjadřuje dostatečně podmínky pro ubytované studenty. Budova byla zařízena pro 160 chovanců, pro lepší prostorové podmínky bylo přijímáno pouze 150 žadatelů.

Stručný sled událostí v dějinách Boromea

Poklidný chod zařízení narušila I. světová válka. V roce 1914 vykazala armáda hradecké gymnázium z jeho prostor v jezuitské koleji. Boromeum poskytl gymnáziu v I. patře deset učeben, a tak ubytování studenti měli na cestě do školy pouze schodiště. Gymnázium se odstěhovalo do nově postavené budovy dle projektu Josefa Gočára v roce 1927. V roce 1935 umírá dlouholetý ředitel dr. F. Reyl, o jehož zásluhách nelze pochybovat. Nástupcem se stal ThDr. Josef Doležal a tuto funkci zastával až do osudného roku 1950, kdy byl ústav zrušen.

Dramaticky zasáhla Boromeum druhá světová válka. Vzpomínky na toto období zachytil „boromeista“ doc. MUDr. Václav Bek, DrSc. v autobiografické knize „Onkolog vzpomíná“. Maturoval v roce

◀ Kresba budovy starého Boromea

◀ Moderní přístavba u současného Biskupského gymnázia vznikla přestavbou tzv. funkcionalistické Kostky

1942. V roce 1943 byla budova obsazena Hitlerjugend. Největší počet ubytovaných studentů 25 byl v Kuklenách, menší počty na faře ve Všestarech, Lochenicích, v Jeřicích, Novém Hradci Králové, Pouchově a také v kanovníckých domech čp. 50 a čp. 52.

Na příkaz okupantů ze dne 2. října 1943 musela být odstraněna socha Karla Boromejského z průčelí budovy. Odstranění provedla fy. Ing. Komárka za odborného dozoru hradeckého sochaře Škody. Socha byla se souhlasem rektora dr. Doskočila umístěna v areálu kněžského semináře.

V květnu po skončení války bylo v Boromeu shromaždiště a ubytovna německých civilních uprchlíků (ženy a děti) před transportem do Německa. Několik z nich zde zemřelo a bylo pohřbeno na zahradě místo pohřbení na městských hřbitovech. Následujícího roku po převzetí Boromea žádal ředitel Doležal MNV v Hradci Králové o exhumaci a pohřbení na hřbitově. Počátkem září 1945 obsadil Boromeum pohraniční praporek Rudé armády, který se zde ubytoval. K odchodu RA došlo 22. října 1945. V té době započala také snaha NV v Hradci Králové umístit zde třídy dívčí učňovské školy. Tomu se vedení Boromea ubránilo. Navrácení sochy Karla Boromejského na své původní místo proběhlo 9. srpna 1946, ale ne nadlouho. V roce 1950 byla brutálně shozena a tím zničena.

Nástup totalitního komunistického režimu v únoru 1948 nevěstil pro katolická

zařízení nic dobrého. V roce 1950 byly zrušeny nejen mužské a ženské kláštery, ale také hradecký kněžský seminář a pochopitelně i chlapecký internát Boromeum. Rozsáhlá budova postupně sloužila jako internát pro učně strojírenského závodu ZVÚ (Škodovka) do doby, než byl postaven vlastní internát v sousedství Boromea. Prostory začal využívat Filmový podnik Hradec Králové, měl zde i půjčovnu filmů. V roce 1959 po vzniku Pedagogického institutu v Hradci Králové získal institut tuto budovu. Mimo jiné sloužila zpočátku studentkám i jako ubytovna. V roce 1964 se institut mění na samostatnou vysokou školu s názvem Pedagogická fakulta v Hradci Králové. Ta si přidělenou budovu bývalého Boromea nechala zapsat jako vlastnictví do katastru nemovitostí, což po listopadu 1989 způsobilo problémy v rámci restitucí. V sedmdesátých letech minulého století nechala fakulta vybudovat na dvoře areálu Boromea dvoupatrovou budovu, která sloužila katedře marxismu-leninismu a dějepisu, po roce 2000 katedře matematiky. Tato architektonicky nevhodná stavba, vzhledem k svému umístění mezi budovami klasicistních kasáren a Boromea, narušila celkový vzhled lokality.

Nová historie Boromea se začala odvíjet po listopadu 1989. Z iniciativy tehdejšího hradeckého biskupa Karla Otčenáška byla v roce 1991 zřízena církevní škola pod názvem Biskupské gymnázium Bohuslava Balbína v Hradci Králové. Po dohodě s pedagogickou fakultou byly

uvolněny čtyři místnosti v přízemí Boromea pro gymnázium. Výuka byla zahájena 2. září 1992 v jedné třídě osmiletého a ve dvou třídách čtyřletého studia. Začala také vleklá jednání o restituci Boromea. Největší naděje na navrácení byla za úřednické vlády Tošovského, kdy restituce Boromea byla na prvním místě seznamu pro vydání církevního majetku. Tehdejší ministr financí Ivan Pilip zajistil finanční prostředky pro výstavbu nového objektu vysoké školy pedagogické. Restituce se „zadrhla“ s nástupem vlády Miloše Zemana. Přesto se v roce 1999 navrácení Boromea nadějně přiblížilo. Bylo vydáno souhlasné stanovisko ministerstva financí i školství. Do Hradce Králové bylo doručeno 28. prosince 1999. Zda byl tento termín (vánoční prázdniny) záměrem, netroufám si posoudit. Faktem je, že 1. ledna 2000 vstoupil v platnost nový vysokoškolský zákon, který převedl majetky vysokých škol na stát. Školy si pak musely zažádat o potřebné nemovitosti, které jim byly dány do vlastnictví. Hradecká vysoká škola splnila slib a zažádala i o Boromeum do svého vlastnictví a následně ho jako dar věnovala Biskupství královéhradeckému. Tak církev ještě jednou za Boromeum zaplatila. Tentokrát státu darovací daň cca 600 tis. Kč. Zahradu, která byla součástí areálu a „nedopatřením“ nebyla zahrnuta do daru katolické církvi, později odkoupilo biskupství pro gymnázium a rovněž zmíněný novodobý objekt, který byl radikálně přestavěn do dnešní podoby.

Řeholní řády a kongregace v královéhradecké diecézi (10)

Zasvěcené panny (Ordo virginum)

Už od apoštolských dob existovaly v křesťanské církvi panny, které chtěly z lásky k Bohu zasvětit své panenství Kristu ve službě církve. První zmínky o zasvěcených pannách pocházejí ze 2. století. Zasvěcenou pannou byla řada světic z doby pronásledování křesťanů před vydáním milánského ediktu, například sv. Blaudyna, sv. Apolónie, sv. Anežka Římská nebo sv. Valentýna. Od 4. století se počet zasvěcených panen zvyšoval.

Povolání k tomuto způsobu zasvěceného života se stalo znovu aktuální na počátku 20. století. Druhý vatikánský koncil uložil upravit starobylý obřad. Stav zasvěcených panen je zakotven v Kodexu kanonického práva kánonem 604, který jej charakterizuje jako „stav panen, které vyjádřily posvátné předsevzetí důsledněji následovat Krista a byly diecézním biskupem podle schváleného liturgického obřadu zasvěceny Bohu, mysticky se zasnoubily Kristu, Božímu Synu, a oddaly se službě církve.“

Stav zasvěcených panen nemá jiného zakladatele nebo zakladatelku než samotnou církev, která se inspirovala tajemstvím Mariina života. Povolání je tedy povoláním v církvi. Ordo virginum nemá pevná pravidla ani strukturu společenství. Komunitou zasvěcených panen je diecéze, v ní se účastní života církve. Žijí ve světě, aniž by „byla ze světa“. Svě diecézi i celé církvi slouží zvláště modlitbou. Spolupracují na zvěstování evangelia a ve službě potřebným podle svých charizmat, věku, poměrů, profese i spirituality, která je jim vlastní (např. jako katechetky, pastorační asistentky, charitativní pracovnice). Podle přání biskupa a potřeb diecéze mohou přijmout zaměstnání v církvi nebo zůstat ve svém civilním povolání. Ve volbě osobní

spirituality jsou svobodné a mohou být např. také členkami hnutí a třetích řádů.

Cesta k zasvěcení – příprava a další formace

Požadavkem pro kandidátku je, aby nikdy předtím neuzavřela manželství, nežíla zjevně životem, který je v rozporu s čistotou, a aby „svým věkem, životními zkušenostmi a charakterovými vlastnostmi, které byly vyzkoušeny věřícími, (...) poskytovala záruku, že vytrvá v mravně čistém životě, který bude věnovat službě církve a bližnímu.“

” Zasvěcená panna přijala zasvěcení k životu v panenské čistotě mimo řeholní společenství. Klášter klade důraz na společenství a podřízenost představené komunity, zasvěcené panny nežijí v komunitě, vykonávají světskou práci, ale z hlediska modliteb mají ten program hodně podobný.

Povolání kandidátky zkoumá diecézní biskup a stvrzuje je svým prohlášením. On prověří její lidskou a duchovní zralost a způsobilost vzít na sebe určitou samotu i materiální nezávislost a začlenění do

církve. Rozhodnutí k celibátu pro Krista musí být několik let osvědčováno. Délku a způsob prožívání zkušební doby určuje biskup podle věku a připravenosti kandidátky. V průběhu této doby může biskup doporučit složení soukromého slibu čistoty. Věk kandidátky by zpravidla měl být mezi 30 až 50 roky. Obsahem přípravy je přesné seznámení se s historií a způsobem života zasvěcených panen, prohloubení duchovního života a života v duchu evangelijních rad, uvedení do služby v rámci církve a získání důkladných znalostí v církevní věrouce.

V 70. letech po znovuzavedení obřadu zasvěcení panen se v Československu tajně připravovaly kandidátky k přijetí zasvěcení. Jejich formaci ukončila pozornost Státní bezpečnosti. Některé se v průběhu let provdaly, jiné složily soukromé sliby. Většina diecézí neměla svého sídelního biskupa, a tak se tyto ženy dočkaly svého zasvěcení až po pětadvaceti letech.

V roce 2004 vydala Česká biskupská konference směrnici pro přijímání a formaci kandidátek zasvěceného panenství. V několika diecézích byli jmenováni spirituálové pro zasvěcené panny a kandidátky. V současné době žijí zasvěcené panny a ty, které se na zasvěcení připravují, ve všech českých a moravských diecézích. Biskupové udělili od roku 1992 na tři desítky zasvěcení a několik kandidátek se připravuje.

” Spirituálem zasvěcených panen v královéhradecké diecézi je P. Josef David, děkan v Chotěboři.

V odstavci 922 Katechismu katolické církve čteme, že již od apoštolských dob existovaly křesťanské panny, které Pán povolal, aby se mu bezvýhradně oddaly s větší

⊣ Biskup Jan Vokál vítá Pavlu Glogarovou v jeho rodné farnosti v Hlinsku

⊣ Zasvěcené panny žijí v panenské čistotě mimo řeholní společenství

svobodou srdce, těla i ducha. Udělaly rozhodnutí, žít v panenském stavu „*pro nebeské království*“. V následujícím odstavci 923 se píše, že když panny veřejně „*vyjádřily posvátné předsevzetí důsledněji následovat Krista a byly od diecézního biskupa podle schváleného liturgického obřadu zasvěceny Bohu, mysticky se zasnoubily Kristu, Božímu Synu a oddaly se službě církve*“. Tímto obřadem se panna stává zasvěcenou osobou jako znamení přesažné lásky církve ke Kristu, eschatologického obrazu nebeské Nevěsty a budoucího života. Tento stav zasvěcení určuje ženu žijící ve světě k modlitbě, k pokání, službě potřebným a apoštolské práci podle stavu a příslušných darů, kterých se každé z nich dotklo. Zasvěcená panna přijímá povinnost sloužit církvi tam, kde žije – přiměřeně své situaci. Snaží se o intenzivní duchovní život. Zasvěcená panna není členkou žádného institutu zasvěceného života ani žádného duchovního společenství jiného druhu. Je však žádoucí, aby měla vztah k některému klášteru nebo duchovnímu hnutí kvůli zázemí a pomoci pro duchovní život.

Některá požehnání mají účinek zasvěcení osoby Bohu. Diecézní biskup je žádaným udělovatelem panenského zasvěcení. On rozhoduje o kandidatuře a připouštění k zasvěcení. Obřadu panenského zasvěcení předchází oficiální příprava. Doba přípravy obvykle není kratší, než dva roky a její délka závisí na pokroku a připravenosti kandidátky.

Pokud jde o působení Ordo virginum v naší diecézi, tak v současné době tady žijí čtyři zasvěcené panny, dvě z nich jsou již ve starobním důchodu. Dále se na zasvěcení připravují tři kandidátky. Kandidatura obvykle trvá několik let a je závislá na okolnostech, v jakých jednotlivá kandidátka žije. Poslední dva obřady byly v Hradci Králové a v Hlinsku.

●
77 30. července složila v kapli sv. Klimenta v Hradci Králové do rukou pomocného biskupa Mons. Josefa Kajneka slib doživotní čistoty Ivana Krajčiková. Při té příležitosti přijala jméno Agneška.

„Je to spojení jmen dvou světic. Mé birmovací patronky sv. Anežky Římské, panny a mučnice z přelomu 3. a 4. století, a sv. Anežky České, panny a řeholnice ze 13. století. Patřila k nejvýznamnějším představitelkám přemyslovské dynastie. Věnovala se charitativní službě, založila pražskou nemocnici Na Františku. Byla sestřenicí sv. Alžbety Uherské, která ji na duchovní cestě doprovázela. Agnese etymologicky znamená čistý, nevinný beránek. Tak si představuji sebe jako zasvěcenou pannu v dnešním světě, jako křesťana. Čistou a nevinnou v úmyslech, průzračnou jako krystal, upřímnou, pokornou, dětsky důvěřující a zároveň radostnou a dobrou, charitu konající,“ vysvětlila výběr svého jména.

77 Když jsme se sešly, vyprávěla mně sestra Agneška o své cestě z rodného Prešova do královéhradecké diecéze.

Na Slovensku jsem nemohla sehnat práci. V roce 2016 přišla do Nižného Hrušova, kde byl roku 2005 zřízen klášter

kongregace Sester Matky Božího milosrdenství, ze Dvora Králové nad Labem sestra Ludmila Matysková. Vedla u nás v Prešově Faustinum, společenství, kde jsme se setkávaly. Když zjistila, že nemohu sehnat práci v oboru, jsem sociální pracovnice, řekla mně o možnosti jít do Čech. V Oblastní charitě ve Dvoře Králové už delší dobu někoho hledali. Tak dobře, zkusím to, řekla jsem si. Do Dvora jsem přijela v květnu 2017. Seznamovala jsem se se službami, které tamní charita poskytuje, a líbilo se mi to. Nastoupila jsem od srpna 2017 a 2. února 2018 (v Den zasvěcených osob) jsem požádala pana biskupa o přijetí do královéhradecké diecéze. To už jsem věděla, že tady zůstanu.

77 Cesta povolání sestry Ivany Agnešky začala v její rodné košické diecézi mnohem dříve.

V Prešově jsem vyrůstala u jezuitů a na duchovních cvičeních jsem se rozhodla pro tuto cestu. V roce 2008 jsem byla poprvé na českém setkání, tam jsem sestry viděla poprvé a ubezpečovala se ... ano, je to ta cesta. Moje formace se završila 30denními duchovními cvičeními v Prešově pod vedením mého duchovního otce Juraje Šuppy SJ. Nikdy jsem neměla pochybnosti, krizi, naopak. Viděla jsem, že je to moje cesta. Po dlouhých 16 letech od prvotní touhy patřit výlučně Bohu se mi tak naplnila nejhlubší touha mého nitra. O klášteře

ani o manželství jsem nikdy neuvažovala, od dětství jsem chtěla být zasvěcená Bohu. A za tou touhou jsem šla, moje srdce mě tak vedlo. Věděla jsem, že církev je můj svět.

77 Svůj apoštolát vykonáváte ve Dvoře Králové nad Labem, v duchu ignaciánské spirituality, kterou žijete více než 20 let.

Práce v charitě je velmi potřebná a konkrétní. Pomáháme lidem, kteří strádají. Nemají bydlení, práci, mají dluhy, nevědí, co se životem. My jim můžeme pomoci, a to mě skutečně naplňuje. Ježíš taky pomáhal lidem, i Svatý otec František je vnímavý k chudým lidem. Dodává mně velký elán, když poslouchám jeho promluvy. Nacházím se v jeho slovech, že máme lidem na okraji být nápomocní.

77 Mimochodem ... etymologický význam jména Agnesa je beránek, tzn. čistý, neviný. Blanka – Bianca znamená čistý, bílý. Jméno Agneška poukazuje na hluboké pouto mezi vámi a vaším dvojčetem, sestrou Blankou ISMM.

Když Blanka odešla do Varšavy a my jsme se rozdělily, bylo to těžké. Byly jsme zvyklé být stále spolu, od dětství jsme se povzbuzovaly v tom, že chceme patřit Bohu. Ona se rozhodla pro kongregaci Sester Matky Božího milosrdenství a já jsem se potom rozhodla pro Zasvěcené panny (Ordo virginum).

77 V kostele Narození Panny Marie v Hlinsku složila 17. září do rukou královéhradeckého biskupa Mons. Jana Vokála slib doživotní čistoty Pavla Glogarová. Pracuje jako vedoucí Azylového domu pro těhotné matky v tísni v nedalekých Hamrech. Pochází z Moravy, ale doma je už 15 let v kraji pod Železnými horami. Její rodinou je hlinecká farnost, jejíhož života se aktivně účastní.

„S Hamry mě spojila služba,“ řekla mně novozasvěcená Pavla Glogarová. V roce 1997 byl založen Nadační fond Betlém nenarozeným, jehož posláním je chránit především děti, které ještě nespátily světlo světa. Ty jsou současným pojetím hodnot nejvíce ohroženy, mají minimální právní ochranu a nemohou se samy bránit. Protože nadační fond nemůže být poskytovatelem sociální služby, založil v roce 2002 Obecně prospěšnou společnost Dlaň životu. Zchátralou budovu budoucího azylového domu obdržel v roce 2003, aby ji opravil a mohla pak sloužit těhotným matkám v nepříznivé životní situaci. S jarem 2004 začala rozsáhlá rekonstrukce, která díky vstřícnosti a obětavosti mnoha dobrovolníků i dárců skončila zdárnou kolaudací opravené budovy koncem roku 2007. Do bezplatné výpůjčky ji od roku 2008 převzala společnost Dlaň životu.

Věřím, že jsem zde z Boží prozřetelnosti. Naše práce se dá dělat dlouhodobě jenom

Ivana Krajčíková přijala jméno Agneška

Slib složila do rukou biskupa Josefa Kajneka

s Boží milostí a s tím, že člověk vnímá přesah v tom, že každý lidský život má smysl. I když je v tuto chvíli ten život třeba nějak pošramocený nebo komplikovaný. Takže ano, služba mě naplňuje, ale je opravdu potřeba hledat neustále zdroje v Bohu.

77 Jak dlouhá byla vaše cesta k dnešnímu dni?

Už v dětství jsem vnímala, že tu cestu mám v srdci od Pána Boha vtištěnou. Nicméně několikrát v životě jsem ještě zvažovala i cestu manželství, protože si jí velmi vážím, ale nakonec jsem se rozhodla takto. Vnímala jsem, že to opravdu je to, co mám v sobě. Intenzivně to poslání žiju 15 let. Před 15 lety jsem měla vážně myšlené soukromé sliby a postupně jsem došla k dnešnímu dni. Pět posledních let jsem byla v kandidatuře, do které mě přijal otec biskup Jan – hlinecký rodák.“

77 Předpokládáte, že dnešní sváteční den změní váš život?

„Pro mě samotnou je to otázka. Věřím v Boží milost. V mém srdci se možná něco, snad v dobrém slova smyslu, promění. V mém všedním životě asi větší na věci zůstane jako dosud. Ale věřím v Boží otisk v mém srdci, v něco nového, co dnes přišlo. A sama čekám, co to bude. Poslední týdny si uvědomuji, jak krásné, originální a „potřeby doby kopírující“ je naše poslání. Poskytuje nám velkorysý prostor úplného odevzdání se

Trojici a vnitřní i vnější svobody. Není to samozřejmě bez křížů, ale i s nimi nám pomáhá náš Bůh,“ uzavřela náš rozhovor Pavla Glogarová.

„Radujeme se všichni s Pavlou Glogarovou, která vyslovila slib zasvěcení,“ řekl po slavnostním obřadu v Hlinsku královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál.

„Zasvěcená panna je žena, která po předepsané přípravě přijala od diecézního biskupa zasvěcení k životu v panenské čistotě mimo řeholní společenství. Klášter klade důraz na společenství a podřízenost představené komunity, kdežto zasvěcené panny v diecézi nežijí v komunitě, vykonávají světskou práci, ale z hlediska modliteb mají ten program hodně podobný, nakolik ta práce dovolí. Jsou vázány slibem čistoty, ne však chudoby ani poslušnosti jako řeholnice. Radujeme se z toho, že v dnešní komplikované době dokáže mladá žena říct svoje ano, úplně se odevzdat Bohu. Zasvěcené panny pracují ve světě a zároveň naplno se odevzdávají, žijí pro Boha.

Pavle rozhodně přeju, aby jí zůstalo nadšení pro Krista, aby s ním byla vždycky spojená, aby byl její radostí a silou. A všem, kteří se s ní budou setkávat, přeji, aby to zamilování do Krista bylo pro ně požehnáním“, řekl biskup Jan.

Eva Zálešáková)

Zasvěcené vdovy a vdovci

Společně se sestrami Ordo virginum se schází také vdovy, které touží po zasvěceném životě.

Stav vdov patří mezi nejstarší formy zasvěceného života. Je zakotven v právu východních církví (CCEO kán. 570), ale v současné době dochází k jeho obnově také v některých diecézích latinského obřadu.

Zasvěcená vdova je žena v některých křesťanských církvích, která po smrti svého manžela složí slib trvale žít zasvěceným životem v modlitbě a službě církvi. Stav zasvěcených vdov sahá svým původem do novozákonní doby. Rozšířil se v rané církvi a přetrval až do období vrcholného středověku, kdy zanikl. Zasvěcené vdovy žijí svůj život jednotlivě, ale mohou se i sdružovat.

V současné době se v římskokatolické církvi vytváří i stav zasvěcených vdovců. Tento stav však není ustanoven v celé církvi, ale pouze partikulárně v některých diecézích (v České republice např. v plzeňské diecézi).

(Pozvánka

Týden modliteb za mládež 2022

V týdnu od 13. do 20.11. 2022 bude probíhat Týden modliteb za mládež. Vyvrcholením Týdne bude nedělní Slavnost Ježíše Krista Krále, kdy budeme slavít 37. světový den mládeže. Smyslem Týdne modliteb za mládež je spojit se ve vzájemné modlitbě za mladé lidi.

Nebojte se uspořádat modlitební setkání ve vašich farnostech. Modlit se může opravdu každý! Věříme, že každá i v našich očích nepatrná modlitba z upřímného srdce má smysl a Bůh si ji může použít pro obnovu mladé generace.

Zapojte farníky všech věkových kategorií. Napište nám termín a místo setkání na anobohu@gmail.com, pomůžeme vám s propagací.

V modlitbě za mládež se můžete také spojit prostřednictvím živého vysílání v TV Noe.

Na webu Sekce pro mládež ČBK: <https://www.cirkev.cz/cs/aktuality/220915tyden-modliteb-za-mladez-2022> také najdete inspiraci, tiskové materiály a podněty k Týdnu.

V atmosféře důvěry

Služba hospicových pracovníků je velmi často propojena s hlásáním Živého Krista a Dobré zprávy o naději. Jak konkrétně spolu souvisí **evangelizace a práce v hospici**, jak nabídnout svou pomoc nemocným a jejich rodinám či jak postupovat při zakládání hospice nám osvětlí

Jana Sieberová, vrchní sestra a zakladatelka Domácího hospice Duha Hořice.

77 Jak spolu souvisí práce v hospici a evangelizace?

Lidé, pracující v hospicích se poznají podle touhy sloužit umírajícím lidem. Pokud jsou to křesťané, přinášejí do jejich tíživé situace křesťanskou naději. Je to schopnost milovat a trpět. V praxi to znamená otevřít nemocným Kristovy principy. A to je velká věc!

77 Snažíte se nějak konkrétně evangelizovat – dostáváte pacienty do přímé konfrontace s vírou – nebo je to „jen“ vedlejší produkt vaší hospicové služby?

Naše služba není o primární evangelizaci, ale o službě umírajícím. Lidé na konci života hledají smysl svého bytí. Touží po vnitřním pokoji, odpuštění a míru. Je-li Bůh mou vnitřní oporou, láskou, pokojem a jistotou, měla bych se o tento dar dokázat rozdělit s každým člověkem. Zdravým i nemocným. Svědectvím svého života a službou.

77 Setkáváte se v hospici s konverzí pouze u umírajících lidí, nebo i u členů jejich rodin?

Jedna z našich pacientek měla krátce zjištěné onkologické onemocnění, ale pro zhoršující se stav nebyla zahájena aktivní léčba. Jednalo se o nepokřtěnou ženu, s velkou existenciální tísni. Z webových stránek věděla, že v týmu hospice máme katolického kněze,

kterého si přála přivolat. Měla jediného syna a laskavého manžela. Po přijetí do péče jsem domluvila návštěvu kněze na podvečer. Jaké bylo překvapení, když maminka požádala o přijetí svátosti křtu. Stala jsem se její kmotrou. V noci zemřela. Asi za jeden rok od úmrtí maminky přijal svátost křtu její syn a pak i dokonce svátost manželství. Nikdy na tuto nemocnou nezapomenu. Byla to krásná žena s velkou vnitřní silou.

77 Při hospici Duha vzniklo modlitební společenství za nemocné.

Modlitební společenství vzniklo v roce 2009. Sedávala jsem ve zchátralé budově

budoucího hospice sama a nevěděla, koho bych měla s prosbou o modlitbu oslovit. Asi za měsíc se přidal první člověk, pak další a další. Nikoho z nich jsem neznala a asi do půl roku nás bylo deset. Dnes je nás celkem 24. Setkáváme se 2x za měsíc, ale ne vždy v tak hojném počtu. Společenství je katolické, ale zároveň otevřené všem. Ekumenická skupinka se scházela v minulých letech a teď během synody. Nově se v hospici schází jednou za tři měsíce společenství betlémských laiků. Jsou to lidé, kterým je blízký mnišský ideál. Svědectví křesťanů je důležité pro společnost, ve které chybí vzájemné vztahy, spolupráce, respekt, odpuštění a smíření.

77 Je nějaká služba, kterou by mohlo jakékoliv farní modlitební společenství za nemocné nabídnout?

Jistě, a je to možné i bez existence hospice. Dle mého není třeba příruček. V modlitebním společenství si čteme Boží slovo, do modlitby vkládáme konkrétní nemocné a jejich rodiny. Zažíváme atmosféru jednoty a vzájemné lásky. Rádi každému vznikajícímu společenství pomůžeme. Pokud máme zkušenost společné modlitby, jsme ochotni dát i svůj čas věnovaný modlitebnímu společenství. Vznikne-li modlitební skupina, je dobré ji ohlásit ve farnosti, aby se modlitební úmysly mohly shromáždit.

77 Jak je nutné postupovat, když má farnost touhu založit hospic?

Potřeba založit hospic se rodí v srdcích konkrétních lidí. První roky jsou nutné pro založení organizace a získání zdravotnické a sociální registrace. Je třeba počítat s různými překážkami a nepochopením. Nicméně každá etapa má svůj hluboký význam a není dobré ji nějak urychlovat. Vybudovat tým domácího hospice trvá mnoho let a nikdy nekončí. Každé období, které se podaří zdolat, s sebou nese přípravu, výchovu a zřeknutí se jistých věcí pro dobro služby. Růst znamená pomalé vystupování ze země, do které bylo vloženo semeno vzniku domácího hospice. O toto semeno musí být po celou dobu dobře, s láskou, a s velkou mírou tolerance pečováno. Jedině tímto způsobem dobře zapustí kořeny.

Co byste poradila těm, kdo chtějí nějak podpořit nemocné a jejich rodiny, ale neví, jak s nimi komunikovat?

Aby se především nebáli a zůstali sami sebou. Každý těžce nemocný člověk v období těžké nemoci v sobě hledá zdroj naděje. Rozpoznává nejněvnitřnější oblast, kde je základ vlastní identity. Nemocní se trápí obavou, že zůstanou sami a opuštěni. Mají strach, že nebudou milováni a nebudou součástí ničeho, co je trvalé.

Mění své dřívější priority a bilancují. Vzpomínají na životní zklamání, cítí viny, touží po odpuštění. V atmosféře důvěry a rodícího se přátelství nám kladou otázky typu: „Existuje Bůh? Má člověk nesmrtelnou duši? Pokračuje život i po smrti? Setkáme se se svými blízkými? Jak vlastně vypadá smrt? Bolí smrt?“

Blízcí nemocných se často domnívají, že nemocný potřebuje rozptýlení („aby na to všechno nemyslel“) nebo klid až izolaci. Mají sklon zatajovat špatné zprávy ze světa, chtějí poskytnout tiché a nerušené období. Nevnímají, že by nemocný v závěru života měl ještě něco „na starosti“ či „na práci“, že by měl nějaké úkoly, které by měl naplnit. Je potřebné být v jednotě s nemocným člověkem, jít s ním jeho cestu bolesti a utrpení.

Těžká nemoc odkrývá více než kdy jindy v životě nemocného člověka a jeho rodiny touhu, která pokračuje za hranice lidského života. Touhu po věčnosti, po Bohu. Ani ateismus moderní doby nedokázal v člověku tyto touhy potlačit. Je třeba se dokázat „odtajnit“ a říci nemocnému, na jakých základech je život křesťana postaven.

Ludmila T. Soukalová)

(Pozvánka

Studijně formační kurz (SFK) Sekce pro mládež ČBK

V rámci vzdělávání v práci s mládeží nabízíme SFK. Kurz nabízí vzdělávání, formaci, přednášky, práci ve skupinkách, vzájemné předávání zkušeností, sdílení, poznání nových lidí, spoluvytváření společenství. Kurz trvá 2 roky, každý rok 3 týdny. Více informací nebo na e-mailu: mladez@cirkev.cz.

Nejbližší kurz začíná **9.–13. 10. 2022** v Češkovicích u Blanska.

Témata přednášek:

Zkušenosti a manažerské dovednosti v pastoraci mládeže; Základy pedagogických principů v přípravě a realizace aktivit, které souvisejí se spirituální oblastí; Mladí a staří ve farnosti, mezigenerační modlitba, zapojení do voluntariátu; Pornografie, jak jí předcházet; Význam a hodnota duchovního života.

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Sissel Gran

Uvnitř jsme stále mladí

Laskavé meditace o stárnutí

Kniha se s velkou laskavostí, humorem a nadhledem vypořádává se situacemi, které přináší stárnutí. Může to být strach z „neviditelnosti“, stavy zuřivosti a protesty spojené s omezením tělesných sil, erotické touhy, stud za nemoci, hierarchie stárnutí, stereotypizace, ztráta „životního svědka“, protijed na stařecký pesimismus a další. Brož., 192 s., 339 Kč

Hana Zobačová

Nikdo nejde z kola ven

Detektivní encyklopedie handicapů

Každý jsme jiný. Někdo má modré oči, někdo možná nevidí, neslyší nebo úplně nerozumí všemu, co mu chceme říct. Další děti mohou mít potíže s pohybem nebo s učením. Přesto z nás mohou být kamarádi. Čtivá kniha objasňuje dětským jazykem nejrůznější postižení a ukazuje, že leckteré nesnáze lze překonat nebo je aspoň zmírnit. Váz., 96 s., 349 Kč

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Kalendáře

Co ti ze srdce přeji

Malé moudrosti

Mnoho štěstí

Radost každý den

Chcete si udělat radost nebo někoho potěšit pěknou maličkostí? Oblíbené záložkové kalendáře jsou vhodným dárkem pro vaše nejbližší, přátele, spolupracovníky nebo spolužáky. Kalendáře obsahují každý měsíc na samostatném listu, fotografie přírody nebo zátiší, kalendárium a citát, který se vztahuje k tématu kalendáře. Po uplynutí daného měsíce můžete jednotlivé listy použít jako záložky do knih. **70 × 215 mm 13 listů, 69 Kč**

Papežská misijní díla

Na Kropáčce 30/1,
500 03 Hradec Králové
e-mail: pmd@missio.cz
Facebook: PapezskaMisijniDila

www.missio.cz

Národní misijní den v Proseči

V září se v Prosečské farnosti konal Národní misijní den, který připravovalo naše Misijní klubko. Přijeli k nám Misijní klubka z diecéze královéhradecké, českobudějovické, brněnské a arcidiecéze pražské. Celého dne se také zúčastnil národní ředitel Papežského misijního díla dětí Leoš Halbrštát a jeho milá žena Broňa, náš pan farář Vladimír a jáhen Josef.

Na začátku dne jsme všechny u nás v kostele přivítali africkou písní, při které děti našeho Misijního klubka bubnovaly a další děti toto bubnování doprovázely hraním na dešťové hole. Následně jsme den zahájili společnou modlitbou s naším panem farářem. Leoš a Broňa si s dětmi povídali o zakladatelce PMDD Pauline Jaricot a o tom, jak Papežské misijní dílo dětí funguje. Povídání doplnili o zábavná a poučná videa. Poté naše nejmenší holčičky zatancovaly v sukýnkách pěti misijních barev na písničku „Vzývám a slavím Tvé jméno“.

Hlavní bod programu byl Běh pro misie s Pauline Jaricot. Byli jsme rozděleni do 5 týmů podle misijních barev. Běhali jsme různě dlouhé trasy od 200 m pro nejmenší, 800 m, 1000 m až po nejdelší trasu 1400 m. Běhaly děti od nejmenších až po nejstarší jako o život. Za každých naběhaných 10 km jsme dostali 5 „korálků“ do růžence a následně jsme takto „vyběhali“ a poskládali všechny 3 růžence – radostný, bolestný i slavný. Běhalo celkem 85 dětí a byla velká radost vidět běhat i dospěláky, kteří neodolali a často se k dětem rádi přidávali. Společně jsme naběhali neuvěřitelných 288 km!

Po tomto běhu se ještě uskutečnil štafetový Luční závod o putovní misijní pohár. Ten si po zaslouženém vítězství odvezlo Misijní klubko ze Rtně v Podkrkonoší. Radost dětí z výhry byla veliká!

Po běhání následoval oběd na farní zahradě. Odpoledne nechybělo vyrábění. Naš kostel mohly děti blíže poznat během hry „Detektiv v kostele“ a využily též prohlídky kostelní věže se zvonem. Po celý den byla možnost navštívit Misijní jarmark s výrobky nejen od našich dětí, ale i od dětí z jiných Misijních klubek.

Vrcholem celého dne byla mše svatá s přijetím dětí do Papežského misijního díla dětí. Novými misionáři se stalo celkem 31 dětí z různých misijních klubek! Slavnostní slib zakončila Hymna Papežského misijního díla dětí „Pošli mě, půjdu já“. O hudební doprovod se postaraly maminky a děti z naší farnosti, které v kostele vystupovaly poprvé.

Den se moc vydařil, cítili jsme, jak Pán žehnal celému dni včetně slunečného počasí. Věřím, že jsme si ho všichni moc užili a do svých domovů se vrátili naplněni radostí.

Za Misijní klubko Proseč Zuzka Roušarová)

V Charitě jsem poznal, že často víc pomůže čin, podaná ruka a zájem

V pardubické Charitě začínal Pavel Zbroj jako řidič dodávky. Denně vozil nemohoucí seniory do odlehčovacích služeb, doprovázel je k lékaři nebo rozvážel kompenzační pomůcky. V odlehčovacím středisku působil Pavel také jako pečovatel a všechny své zkušenosti dnes využívá v terénní práci.

Pavlův pracovní den začíná většinou v 7 hodin první ranní návštěvou, kdy klientovi pomáhá s přesunem z postele na vozík a s oblékáním. Pokud je potřeba, vrací se do odlehčovacího střediska Červánky a pomáhá pečovatelkám s těžšími pacienty. Často tak navštíví až pět domácností a v Červánkách je nepostradatelným pomocníkem.

Ke klientům je Pavel velmi pozorný, lidé si ho oblíbili a o odlehčovací služby je stále velký zájem: „Jsem rád, že se lidé na naši službu opakovaně obracejí. I pečující si občas potřebují odpočnout a zastoupit.“

„Když jsem v roce 2010 nastupoval do Charity, netušil jsem, jak hluboce budu mít možnost poznat různé lidské osudy a jsem vděčný za to, že jim mohu pomáhat. Díky práci v Charitě jsem poznal, že často větší váhu, než velká slova, má obyčejný čin, podaná ruka a zájem o osud bližního,“ říká Pavel, kterého rodiče vychovávali ve víře, lásce i k pokoře a sám vystudoval teologii.

Každý den je trochu jiný. Někdy Pavel pracuje až do večera, podle potřeb klientů. Odlehčovací službu v terénu využívají ti, kteří pečují o své blízké a potřebují, aby je doma načas někdo zastoupil, když musí dojet na úřad, k lékaři nebo na nákup. „Například klienti po mozkové příhodě vyžadují často neustálý dohled. I když o nemocného láskyplně pečuje partner, potřebuje občas vystřídat,“ vysvětluje Pavel.

Odlehčovací službu využívají také lidé, kteří potřebují odjet na dovolenou, do lázní nebo nemocnice a nemají nikoho, kdo by je v péči zastoupil. „Babička, která žije ve vlastní domácnosti, je zvyklá, že se každý den u ní někdo z blízkých zastaví, ohřeje oběd, připomene, aby si vzala léky, vše zkontroluje, nebo si s ní jen popovídá,“ líčí své zkušenosti Pavel.

„Při této práci si čím dál víc uvědomuji, že to důležité je očím skryté a lidé vycítí, jestli to, co člověk dělá, dělá rád a ke každému se

☛ Pavel Zbroj ve službě u jednoho z klientů pardubické Charity. Denně navštíví až pět domácností a v Odlehčovacích službách Červánky je už nepostradatelným pomocníkem. Foto: archiv OCh Pardubice

chová s úctou a pozorností. Vždyť v Písmu svatém je psáno: ‚Cokoli jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili,‘“ uzavírá Pavel Zbroj z Pardubic.

Terénní odlehčovací služby
Oblastní charita Pardubice
www.pardubice.charita.cz

(AKTUALITY)

(V odpoledním doprovodném programu oslav 30. výročí Oblastní charity Ústí nad Orlicí zahrál všem přítomným také smyčcový orchestr ZUŠ Letohrad. Foto: archiv Oblastní charity Ústí nad Orlicí)

Oblastní charita Ústí nad Orlicí slavila své 30. výročí

Ústí nad Orlicí/Letohrad: V sobotu 17. 9. proběhly v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Letohradě oslavy 30. výročí Oblastní charity Ústí nad Orlicí. Oslavy se konaly v rámci Dne Charity, celorepublikové kampaně, která přibližuje veřejnosti její činnost u příležitosti svátku sv. Vincence z Pauly, patrona Charit.

Slavnostní odpoledne bylo zahájeno mší svatou, kterou celebrouval P. Karel Dvořák, milé kázání přednesl trvalý jáhen Vojtěch Smolák. V dalším programu ředitelka naší Oblastní charity Ing. Marie Malá připomněla historické milníky organizace a poděkovala všem, kteří Charitu podporují. Přítomní hosté Ing. Aneta Maclová, ředitelka Diecézní charity Hradec Králové, a Petr Fiala, starosta Letohradu, poděkovali naší Charitě za její činnost v regionu.

V prostorech kostela bylo možno shlédnout výstavu z činnosti Oblastní charity a zakoupit si výrobky klientů ze Sociálně terapeutických dílen Miriam. V areálu letohradského zámku byla k vidění také putovní výstava příběhů z různých Charit naší diecéze.

I přes nepřízeň počasí se neslo celé odpoledne v příjemném duchu. Pozvaní hosté – smyčcový orchestr ZUŠ Letohrad a zpěvák Michal Horák vystoupili na poděkování všem, kdo Oblastní charitu jakýmkoliv způsobem podporují. Více na www.uo.charita.cz.

(Petra Hubálková)

Pouť lidí dobré vůle – 30 let Oblastní charity Pardubice

Pardubice/Luže: V sobotu 1. října na čtvrtý ročník charitní Pouti lidí dobré vůle za umírající, trpící a nemocné opět vyrazili pěší a cyklističtí poutníci z Pardubic a Chrudimi. Spolu s dalšími návštěvníky mše svaté mohli prostřednictvím lístků

odevzdat Boží milosti své individuální prosby za zdraví svých blízkých či poděkovat za péči charitních sester, pečovatelek, lékařů a sociálních pracovníků. Tento ročník byl o to významnější, že letos Oblastní charita Pardubice slaví již 30 let své existence. Součástí programu bylo také poděkování osmi pracovníkům pardubické Charity, kteří se zasloužili o rozvoj služeb a pomoci potřebným.

„Spolu s charitními kolegyněmi a kolegy zde chci především děkovat Bohu za to, že nám celá ta léta žehnal, že nás vedl. Děkuji za všechny zaměstnance, klienty, pacienty, děkuji za všechny naše projekty, které se vydařily a díky kterým můžeme pomáhat potřebným, za všechno dobro, u kterého jsme mohli být,“ uvedla ve svém pozdravu poutníkům ředitelka pardubické Charity Marie Hubálková u příležitosti kulatého jubilea.

Poutní mši svatou celebrouval generální vikář Jan Paseka spolu s otci Tomášem Kvasničkou z Pardubic a Stanislavem Tomšíčkem z Vysokého Mýta. Na programu vedle koncertu pěveckého sboru Salvátor pod vedením Tomáše Židka a přednášky pana Jiráska o historii poutního místa, bylo také slavnostní vypuštění holubice jako symbolu modliteb a proseb poutníků. Více na www.pardubice.charita.cz.

(Jan Lohynský)

Komunitní centrum pro Ukrajince nabízí poradenství, zázemí i podporu

Dvůr Králové n. L.: Ukrajinské komunitní centrum působí ve Dvoře Králové nad Labem už čtvrtý měsíc. Lidé sem zajdou pro radu ohledně ubytování, práce, kurzů češtiny, nebo když potřebují doprovod na úřady. Mimoto funguje centrum jako důležité zázemí pro společná setkávání a sdílení. Pro humanitární pomoc už zajde jen málokdo, ale potřeba psychologické podpory a společného sdílení náročných situací nebo tíživých vzpomínek je stále velká.

(Ukrajinské centrum se prezentovalo také na tradičním Svatováclavském posvícení ve Dvoře Králové nad Labem. Foto: archiv Oblastní charity Dvůr Králové)

Někdo dává přednost individuálnímu setkání s pracovníky centra, jinému pomáhá psychoterapeutická podpora v rámci skupiny. Paní Natalia Zameta, která tyto skupiny vede, dodává: „*lidé sem přicházejí se vypovídat z toho, co zažili. Ženy konečně mohou mezi ostatními ženami sdílet to, co svým dětem říkat nechtějí a jejich muži jsou daleko. Děti si to zase řeknou po svém nebo prostřednictvím společných her.*“ Nebýt na těžkosti sám, to je hlavní poselství Ukrajinského komunitního centra ve Dvoře Králové.

Projekt je financován z programu Integrovaná služba pro držitele speciálního víza a dočasné ochrany 2022 Ministerstva vnitra.

Více na webu Oblastní charity Dvůr Králové www.dk.charita.cz.

Mgr. Kateřina Bernardová)

Krajskou cenu v oblasti sociálních služeb získala i trutnovská Charita

Hradec Králové: Královéhradecký kraj udělil u příležitosti Svátku seniorů na Pivovarském náměstí ve čtvrtek 15. září ocenění za práci v oblasti sociálních služeb. Mezi oceněnými jednotlivci byla i naše kolegyně Mgr. Nataliya Dotsenko z Integrovaného centra pro cizince Diecézní charity Hradec Králové, která se od počátku velmi angažuje v pomoci ukrajinským válečným uprchlíkům. Z týmů byla oceněna také Terénní zdravotní služba Oblastní charity Trutnov, kterou vede Dita Kujovská a Marie Špicarová. Ocenění převzaly naše kolegyně od náměstkyně hejtmana Martiny Berdychové a vedoucího sociálního odboru Jiřího Vítvara.

V doprovodném programu se navzdory deštivému počasí prezentovalo také Dobrovolnické centrum Diecézní charity Hradec Králové. Všem oceněným moc gratulujeme a děkujeme za jejich obětavou práci v Charitě.

Jana Karasová)

Běh pro hospic

Červený Kostelec: Devátý ročník tradičního Běhu pro hospic Anežky České v Červeném Kostelci se opět uskutečnil pod hlavičkou Primátor CUP. Ani nepříznivá předpověď počasí účastníky neodradila. Na 420 běžců, z toho 92 dětí, protnul cílovou čáru na vytyčených tratích. Vítězem nejdelší trati 10 km se v kategorii mužů stal Kamil Krunka. Z žen doběhla nejrychleji a již po několikáté zvítězila Táňa Metelková. Gratulujeme nejen jim, ale i všem vítězům z ostatních běhů.

Letošní novinkou byla běžecká výzva, kterou mezi sebou uspořádaly farnosti Josefov a Dvůr Králové nad Labem. V soutěži o co největší počet uběhnutých kilometrů nakonec vyhrála farnost Josefov, která si odnesla putovní pohár.

Výtěžek 9. ročníku benefičního běhu činí předběžně 85 000 Kč a je určen na stavební úpravy spojené s energetickými úsporami

(Navzdory nepříznivé předpovědi počasí se tradičního Běhu pro Hospic Anežky České v Červeném Kostelci zúčastnilo přes čtyři stovky běžců všech generací. Foto: archiv Oblastní charity Červený Kostelec

na budově hospice. Děkujeme všem závodníkům za účast a budeme se těšit na jubilejní 10. závod, který proběhne 16. 9. 2023. Více na www.ochck.cz.

Jan Kordina)

Sportovní den pomoci pro handicapovaná dvojčata

Nové Hrady/Dolní Újezd: Stovky lidí o svátku 28. září podpořily handicapovaná dvojčata Jana a Radovana Jiskrovy z Dolního Újezdu, kde pro ně Oblastní charita Nové Hrady u Skutče uspořádala Sportovní den pomoci. Péče o dvojčata s vážným onemocněním, která letos oslavila 21. narozeniny, je náročná. Výtěžek akce tak půjde na nákup nových vozíků, speciálního vybavení nebo odlehčovací pobyty, které kluci potřebují. Při převzetí šeku na 150 tisíc korun jejich maminka neskryvala slzy dojetí.

Děk patří všem účastníkům, dobrovolníkům i pracovníkům Charity, kteří se na akci podíleli. Více na www.novehrady.charita.cz.

Lenka Bošítková)

(Slzy dojetí maminky handicapovaných dvojčat při předávání šeku na 150 tisíc korun na Sportovním dni pomoci v Dolním Újezdu. Foto: archiv Oblastní charity Nové Hrady u Skutče

(KALENDÁŘ AKCÍ

Polička

Benefiční koncert Schola Gregoriana Pragensis

■ 4. 11. od 17 hod., kostel sv. Jakuba. Světoznámý soubor pod vedením Davida Ebena nás svou interpretací přibližuje ke kořenům evropské duchovní hudby. Výtěžek benefice podpoří tři střediska poličské Charity – Domácí zdravotní péči, Domácí hospic a Centrum duševního zdraví. Jste srdečně zváni! Více na ww.policicka.charita.cz.

Hradec Králové

Setkání národů

■ 10. 11. od 9 do 20 hod., Adalbertinum (pro veřejnost od 15 hod.). Festival cizokrajné hudby, tance a umění. Etnické workshopy a ochutnávky, národní oděvy a výrobky, výstavy. Pořádá Integrační centrum pro cizince Diecézní charity HK s partnery. Program najdete na vedlejší straně. Více na www.cizincihradec.cz.

Pardubice

Adventní věnce pro Domácí hospic

■ 17. a 18. 11. od 8 do 18 hod., Salesiánský klub mládeže. Pardubická Charita srdečně zve na tradiční benefiční výrobu adventních věnců na podporu domácí hospicové péče. Více na www.pardubice.charita.cz.

Jičín

Benefice pro Veroniku

■ 22. 11. v 18 hod., Masarykovo divadlo. Srdečně vás zveme na divadelní představení Romance v podání ZUŠ Jičín. Vstupné dobrovolné. Z výtěžku bude podpořen sociální podnik Veronika, který zaměstnává lidi s postižením. Akci doprovodí výstava příběhů k 30. výročí Charity v diecézi. Více na www.jicin.charita.cz.

Dvůr Králové n. L., Josefov a Skuteč

Putovní výstava příběhů z Indie

■ listopad 2022: Dvůr Králové n. L. – kostel sv. Jana Křtitele; Josefov – kostel Nanebevstoupení Páně, zveme vás také do Jaroměře na besedu o životě dětí v Indii 4. 11. v kostele sv. Mikuláše; Skuteč – venkovní výstava před gymnáziem (V. Nováka 584). Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

Náchod

Benefiční koncert Bratří Ebenů

■ 8. 12. od 19 hod., Divadlo Dr. J. Čížka. Na podporu nemocných roztroušenou sklerózou vystoupí bratři Ebeni již poněkoličáté. Přijďte si užít adventní koncert. Předprodej na www.beraneknachod.cz a infocentrech Hronov, Nové Město nad Metují, Červený Kostelec a Česká Skalice. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Žireč u Dvora Králové n. L.

Adventní jarmark v Domově sv. Josefa

■ 19. 11. od 10 do 16 hod. Zveme vás do naší kavárny na 1. ročník Adventu v Domově sv. Josefa. Jarmark výrobků z našich dílen, vánočně vyzdobené prostory a pravý sváteční punč. Více na www.domovsvatehojosefa.cz.

Kutná Hora

Koncert „První adventní svíčka pro charitu“

■ 27. 11. v 19 hod., kostel sv. Jana Nepomuckého. Účinkuje pěvecký sbor VOX nymburgensis. Benefiční koncert podpoří zaměstnávání lidí s handicapem v Centru Přístav. Srdečně vás zveme! Více na www.kh.charita.cz.

Cenná výměna zkušeností

Diecézní charita Hradec Králové hostila v červnu zástupce pěti zemí v rámci projektu Erasmus+ a v září se naše ředitelka Anna Maclová a David Bouma ze spolupracující Univerzity Hradec Králové zúčastnili dalšího pracovního setkání v italském Bolzanu. Přednášky i exkurze byly zaměřeny převážně na inkluzi, a to jak lidí se zdravotním postižením, tak i imigrantů v oblasti vzdělávání a pracovních příležitostí. Dále také na význam a fungování třetího sektoru nebo rozvoj dobrovolnictví.

Účastníci se seznámili i s historií Kolpingova díla a historií Jižního Tyrolska, jeho autonomie a soužitím převážně německy a italsky mluvících obyvatel různých národností. Navštívili také kavárnu u nádraží, ve které pracuje až 67 % lidí s hendikepem, a venkovní výstavu mapující proces získání autonomie. V diskuzích se probírala také aktuální politická a ekonomická situace v Evropě spojená s válkou na Ukrajině a pandemií covid-19.

Další setkání se uskuteční ve Vídni a bude věnováno zejména mladým lidem, jejich zapojení do života ve společnosti a projektu Young Caritas, který realizuje také Diecézní charita HK.

Více na www.hk.caritas.cz

Podzimní setkání v rámci mezinárodního projektu Erasmus+ v italském Bolzanu. Foto: archiv Diecézní charity Hradec Králové

SETKÁNÍ NÁRODŮ

MEETING OF NATIONS

FESTIVAL CIZOKRAJNÉ HUDBY, TANCE A UMĚNÍ

ETNICKÉ WORKSHOPY A OCHUTNÁVKY • NÁRODNÍ ODĚVY A VÝROBKY

FESTIVAL OF EXOTIC MUSIC, DANCE AND ARTS • ETHNIC WORKSHOPS AND TASTES • NATIONAL COSTUMES AND PRODUCTS

10. 11. 2022 od 9 do 20 hod.
Adalbertinum Hradec Králové

VYDEJTE SE S NÁMI NA CESTU KOLEM SVĚTA

9:00 - 14:30 - program pro školy 15:00 - 20:00 - program pro veřejnost

15:00 - 18:00 - etnické workshopy a ochutnávky:

- HRA NA AFRICKÉ BUBNY • MALOVÁNÍ HENNOU • VÝROBA ETNICKÝCH NÁRAMKŮ
- AFRICKÉ ZDOBNÉ KORÁLKY • ORIENTÁLNÍ PŘÍPRAVA ČAJE A KÁVY

18:00 - 20:00 - multikulturní koncert:

- Indiánská skupina CHAYAG (Ekvádor) • Africké bubny a tanec:
ROBEN MLAUZI (Zimbabwe) & JUNGLE TEAM (ZOO Dvůr Králové)
- KINTARI (Indonésie) • SMARTI RAYAMJHI (Nepál) • DAVID KANGAS (USA)
- NATALIYA IVANOVA a RADIST (Ukrajina) • ALVINA AGHAJANYAN (Arménie)
- BETY (Vietnam) • SARNAI (Mongolsko) • KHATTYA - orientální tanec

DOPROVODNÉ VÝSTAVY:

- HRADEC KRÁLOVÉ OČIMA UKRAJINSKÝCH MALÍŘŮ • VÝTVARNÉ PRÁCE CIZINCŮ Z POS MV ČR KOSTELEČN. O.
- PŘÍBĚHY Z INDIE • CESTA PŘES EGYPT • HALINA OHII - JAPONSKÁ TECHNIKA OSHIBANA
- ANNA ARTEMENKO: „VSTAŇ A JDI!“ (UKRAJINSKÉ PŘÍBĚHY)

PORÁDAJÍ:

Integrační centrum pro cizince Diecézní charity HK ve spolupráci se Statutárním městem Hradec Králové, Královéhradeckým krajem, Filozofickou fakultou UHK, Ministerstvem vnitra ČR, SUZ MV ČR - PoS Kostelec n. O. a Regionálním ukrajinským spolkem ve VČ.

Záštitu nad akcí převzal primátor města Hradec Králové.

cizincihradec.cz ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA hk.caritas.cz

Projekt Integrační centrum pro cizince AMIF/31/04 je financován Evropskou unií v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra ČR.

FINANCOVÁNO EVROPSKOU UNIÍ
AZYLOVÝ, MIGRAČNÍ A INTEGRAČNÍ FOND

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Diecézní charita
Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

POSTAVME SE
ZA VÍRU A SVOBODU

ČERVENÁ STŘEDA

Den připomínky všech
pronásledovaných
pro svou víru

23. LISTOPADU 2022

VÍCE INFORMACÍ NA

www.cervenastreda.cz

www.facebook.com/cervenastreda

#RED
WED
NES
DAY

